

ОПШТИНА
БЕЛА ПАЛАНКА

**ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
"СОЛАРНОГ ПАРКА У КО МОКЛИШТЕ"**

- НАЦРТ ПЛАНА -

Бела Паланка, 2025. године

ОПШТИНА
БЕЛА ПАЛАНКА

**ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
"СОЛАРНОГ ПАРКА У КО МОКЛИШТЕ"
- НАЦРТ ПЛАНА -**

НАРУЧИЛАЦ ПЛАНА
"АВР СОЛАР ПАРК ИСТОК" Д.О.О. БЕОГРАД

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА
ОПШТИНСКА УПРАВА
ОПШТИНЕ БЕЛА ПАЛАНКА

ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ
ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

Руководилац израде Плана,
Мариана Митић, дипл.инж.арх.
лиценца број 200 1455 14

В.Д.Директора,
Милан Милојевић, маст.инж.саоб.

2025. година

НА ИЗРАДИ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ "СОЛАРНОГ ПАРКА У КО МОКЛИШТЕ",
УЧЕСТВОВАЛИ СУ:

НАРУЧИЛАЦ:	"АВР СОЛАР ПАРК ИСТОК" Д.О.О. БЕОГРАД
НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:	ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ БЕЛА ПАЛАНКА
ОБРАЂИВАЧ:	ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ
СТРУЧНИ ТИМ	
РУКОВОДИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА:	Мариана Митић, дипл.инж.арх.
Полазне основе, урбанизам:	Мариана Митић, дипл.инж.арх. Милена Петровић, дипл.инж.арх.
Саобраћај:	Марија Марковић, дипл.инж.грађ.
Енергетска и телекомуникациона инфраструктура:	Миодраг Петровић, дипл.инж.ел.
Геодезија:	Зорица Голубовић, инж.геод.
Техничка подршка:	Зоран Павловић, ел.тех. Марко Томовић, мат. гимн.

в.д. Директора,

Милан Милојевић, маст.инж.саоб.

Садржај

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

- Решење о регистрацији предузећа
- Лиценца одговорног урбанисте
- Изјава одговорног урбанисте

А. ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	2
-----------------------	---

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА	3
1.2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА	3
1.3. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦЕ ПЛАНА	6
1.4. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА	7
1.5. ПРИКУПЉЕНИ УСЛОВИ И ПОДАЦИ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА	9

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

2.1. ПОДЕЛА НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ И УРБАНИСТИЧКЕ ЗОНЕ СА КОНЦЕПЦИЈОМ УРЕЂЕЊА	11
2.2. ОПИС ДЕТАЉНЕ НАМЕНЕ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА, СА БИЛАНСОМ ПОВРШИНА	11
2.2.1. Површине јавне намене	11
2.2.2. Површине остале намене	12
2.2.3. Биланс површина	12
2.3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ	13
2.3.1. Регулационо-нивелационо решење површина јавне намене и грађевинске линије	13
2.3.2. Нивелационе коте улица	13
2.4. КОРИДОРИ И КАПАЦИТЕТИ ЗА САОБРАЋАЈНУ И ДРУГУ ИНФРАСТРУКТУРУ, СА УСЛОВИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ	
2.4.1. Некатегорисани (атарски) путеви	13
2.4.2. Електроенергетска инфраструктура	14
2.4.3. Телекомуникациона инфраструктура	18
2.4.4. Водоводна инфраструктура	18
2.4.5. Канализациона инфраструктура	18
2.4.6. Топлификација и гасификација	18
2.5. ПОПИС ПАРЦЕЛА И ОПИС ЛОКАЦИЈА ЗА ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ	18
2.6. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА, ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА	18
2.7. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА, ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА	19

2.7.1. Заштита природних добара и природног наслеђа	19
2.7.2. Заштита непокретних културних добара, природног и културног наслеђа.....	21
2.8. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ	21
2.9. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА	24
2.10. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ГРАДЊЕ.....	24

3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

3.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА КОМПЛЕКС СОЛАРНОГ ПАРКА	24
3.1.1. Врста и намена објеката који се могу градити, односно класа и намена објеката чија је изградња забрањена	24
3.1.2. Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле	25
3.1.3. Начин приступа комплексу соларне електране и интерна саобраћајна мрежа	26
3.1.4 Положај објекта у односу на регулацију, границе грађевинске парцеле; грађевинске линије.....	25
3.1.5. Услови изградње других објеката на грађевинској парцели.....	26
3.1.6. Индекс заузетости	26
3.1.7. Висинска регулација садржаја соларног парка	26
3.1.8. Ограђивање парцела.....	26
3.1.9. Одводњавање површинских вода	26
3.1.10. Услови за уређење зелених површина на парцели	27
3.1.11. Правила за архитектонско обликовање објеката	27
3.1.12. Инжењерско-геолошки услови	27
3.1.13. Услови за уређење вода и водног земљишта.....	27
3.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА МРЕЖА И ОБЈЕКТА ИНФРАСТРУКТУРЕ	27
3.2.1. Саобраћајна инфраструктура	28
3.2.2. Електроенергетска инфраструктура	28
3.2.3. Телекомуникациона инфраструктура.....	29
3.5. ЛОКАЦИЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ОБАВЕЗНА ИЗРАДА ПРОЈЕКТА ПАРЦЕЛАЦИЈЕ, ОДНОСНО ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈЕ, УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА И УРБАНИСТИЧКО-АРХИТЕКТОНСКОГ КОНКУРСА, ОДНОСНО ПРОЈЕКТА УРБАНЕ КОМАСАЦИЈЕ.....	30
В. САДРЖАЈ ГРАФИЧКОГ ДЕЛА.....	31
Г. САДРЖАЈ ДОКУМЕНТАЦИОНЕ ОСНОВА	31
Д. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	32

Преглед табеларних приказа

Табела 1: Преглед пружених услова и података за израду Плана.....	9
Табела 2: Биланс површина.....	12

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

На основу члана 35. став. 7. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12-одлука УС, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и члана 40. став 1. тачка 5. Статута општине Бела Паланка ("Службени лист Града Ниша", бр.14/19), Скупштина општине Бела Паланка, на седници одржаној __. __.2025. године, донела је

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ "СОЛАРНОГ ПАРКА У КО МОКЛИШТЕ" - НАЦРТ ПЛАНА-

А. ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

План детаљне регулације "Соларног парка у КО Моклиште" (у даљем тексту: План), ради се на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације "Соларног парка у КО Моклиште" ("Сл.лист града Ниша", бр.110/23), чији је саставни део Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације "Соларног парка у КО Моклиште".

Иницијатива за израду Плана покренута је од стране наручиоца (инвеститора) "АВР Солар Парк Исток" д.о.о. Београд, са седиштем на адреси: Балканска 2, 11000 Београд, МБ: 21917591, док је Носилац израде Општинска управа општине Бела Паланка – Одељење за урбанизам, грађевинарство, имовинско-правне и стамбено-комуналне послове. Обрађивач Плана је ЈП Завод за урбанизам Ниш.

Подручје Плана обухвата катастарске парцеле на територији КО Моклиште у општини Бела Паланка, површине од **356,77ha**.

Планирање, коришћење, уређење и заштита засниваће се на принципима уређења и коришћења простора утврђених чланом 3. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), Правилнику о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког ирања ("Сл. гласник РС", бр. 32/19) и другим законским и подзаконским актима и документима Републике Србије којима се уређује ова област.

План је заснован на планској, студијској и другој документацији, резултатима досадашњих истраживања и важећим документима у Републици Србији и израђује се у дефинисаном обухвату Просторног плана општине Бела Паланка ("Сл.лист Града Ниша", бр. 77/11, 1/22, 66/22, 25/24 и 28/24, у даљем тексту: Просторни план).

Циљ израде Плана је обезбеђивање услова за просторно уређење и изградњу земљишта и његов одрживи еколошки развој у складу са планираним капацитетима изградње соларног парка, дефинисање површина јавне и остале намене, саобраћајно и инфраструктурно опремање, као и утврђивање правила уређења и грађења на предметном простору. Концептуални оквир планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја заснива се на еколошком развоју општине Бела Паланка, уз повећање учешћа обновљивих извора енергије према расположивим капацитетима и важећим стандардима у енергетском сектору, а у складу са принципима одрживости.

План садржи Текстуални део (Општи и Плански део) и Графички део (карте Постојећег стања и Планских решења).

План представља основ за директно спровођење, односно за решавање имовинско-правних односа, издавање локацијских услова и грађевинских дозвола.

1. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Правни основ

- Закон о планирању и изградњи ("Сл.гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања ("Сл.гласник РС", бр. 32/19);
- Одлука о изради Плана детаљне регулације "Соларног парка у КО Моклиште ("Сл. лист града Ниша", бр. 110/23);
- Статут општине Бела Паланка ("Сл.лист града Ниша", бр.14/19) и други законски и подзаконски акти и документи Републике Србије којима се уређује ова област.

Плански основ

- Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Сл.гласник РС", бр.88/10);
- Регионални просторни план за подручје Нишавског, Топличког и Пиротског управног округа ("Сл. гласник РС", бр. 1/13);
- Просторни план подручја инфраструктурног коридора Ниш – граница Бугарске ("Сл. гласник РС", бр. 86/09, 96/17 и 101/21);
- Просторни плана општине Бела Паланка ("Сл. лист Града Ниша", бр. 77/11, 1/22, 66/22, 25/24 и 28/24).

1.2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

Како су плански документи ширег подручја, који су наведени као плански основ, хијерархијски усаглашени, за потребе израде Плана наводе се следећи изводи:

- *Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", бр.88/10)*, којим су дефинисани основни правци развоја свих инфраструктурних система у Републици Србији; прекогранична, међурегионална и трансдржавна интеграција Републике Србије и њених региона и општина у окружењу. Овај појас јача могућност просторне интеграције Републике Србије у правцу Босне и Херцеговине на западу, односно Бугарске и Коридора IV на истоку. Република Србија има природне погодности и добар потенцијал за производњу енергије из обновљивих извора, што би могло да допринесе смањењу увозне зависности земље и умањи штетне ефекте стаклене баште. У обновљиве изворе енергије (ОИЕ) чији потенцијал постоји у Републици Србији спадају: енергија биомасе (укључујући биогаз и биогориво), енергија малих хидроелектрана, енергија сунца, енергија ветра и геотермална енергија. Сваки од ових извора има своје специфичности и услове под којима је њихово коришћење економски оправдано. Осим тога, постоје посебне погодности и потребе за њихово организовано коришћење у тзв. децентрализованом производњи топлотне енергије (сагоревањем биомасе, коришћењем геотермалне енергије и сакупљањем сунчевог зрачења) и електричне енергије (изградњом малих хидроелектрана - снаге до 10 MW и ветроелектрана, као и коришћењем фотонапонских (PV) система. Битна карактеристика обновљивих извора енергије је да су то чисти, еколошки прихватљиви извори енергије,

који значајно доприносе смањењу загађења животне средине (ваздуха, воде и земљишта). Степен коришћења ОИЕ у Републици Србији је веома низак, ако се изузме искоришћење великих водених токова. Главни разлог је у томе што су трошкови коришћења обновљивих извора енергије знатно виши од трошкова коришћења конвенционалних извора енергије. Енергетски потенцијал ОИЕ у Републици Србији износи преко 4,3 милиона тона еквивалентне нафте (у даљем тексту Мтен) годишње, што представља око четвртину тренутне потрошње примарне енергије. Основни циљ је значајније повећање учешћа ОИЕ у енергетском билансу Републике Србије, уз поштовање принципа одрживог развоја. Основна концепција развоја ОИЕ у Републици Србији засниваће се на следећем: испитивању свих услова на којима је предвиђена изградња различитих система обновљиве енергије (ски, технички, метеоролошки, инфраструктурни услови, пројектни захтеви, технички прописи, законске одредбе, образовни кадар, економски потенцијали локалне заједнице, могућност финансирања); развијању и реализовању пројеката на регионалном и локалном нивоу; покретању иницијативе за оснивање националне мреже за управљање обновљивим изворима енергије, која ће се бавити и промоцијом употребе ОИЕ; утврђивању техничког потенцијала ефикасности система конверзије природно расположиве енергије у друге облике енергије; утврђивању потенцијала појединачних локација за производњу енергије из ОИ; увођењу децентрализоване организационе структуре енергетских система који се заснивају на обновљивим локалним енергетским изворима (нпр. индустријски и пољопривредни отпадни материјали и енергетске шуме су волуминозна горива која се не могу економски транспортовати на велика растојања и чија производња, дистрибуција и коришћење морају услед тога да буду организовани на регионалној основи); подстицању коришћења локалних енергетских извора и иницијатива, изградња одговарајуће техничке и социјалне инфраструктуре, уједначенији развој земље и увођење интегралног планирања. Технички искористив енергетски потенцијал обновљивих извора енергије је веома значајан и процењен је на преко 4,3 Мтен годишње - од чега се око 2,7 Мтен налази у искоришћењу биомасе (63%), 0,6 Мтен у неискоришћеном хидропотенцијалу (14%), 0,2 Мтен у постојећим геотермалним изворима (4%), 0,2 Мтен у енергији ветра (5%) и 0,6 Мтен у искоришћењу сунчевог зрачења (14%). Концепција развоја представља: веће коришћење ОИЕ, уз боље енергетске ефекте, мање угрожавање животне средине, већа могућност ангажовања домаћег капитала, подстицај развоју малих предузећа у области технологија везаних за ОИЕ, раст запошљавања; израда студије потенцијала свих обновљивих извора са економским показатељима којима би се утврдила рентабилност, ризици и тржишни услови (домаћи, светски) за сваки обновљиви извор; одређивање технологија за производњу и увођење подстицајних мера; унапређење постојеће и изградња нове инфраструктуре за потребе дистрибуције и коришћења ОИЕ; дефинисање система примене на одређеним (повољним) локацијама; јачање свести и знања у погледу коришћења ОИЕ; даљи и интензивнији развој и примена ОИЕ на територији Републике Србије чиме би се омогућило побољшавање енергетске слике и смањење трошкова увоза фосилних горива, као и трошкова дистрибуције енергије на веће удаљености; дефинисање система стимулације и обавезности коришћења извора на локалном и регионалном нивоу који би допринео знатној уштеди средстава за спровођење дистрибутивних система и остваривању вишеструких еколошких предности; подстицање нових истраживања, финансираних од стране државних институција или ино партнера, која би детерминисала нове потенцијалне локације за експлоатацију. Мере и инструменти су: правно-институционални оквир: увођење законске регулативе која дефинише ширу примену ОИЕ у Републици Србији; израда правилника и стандарда на националном нивоу (у погледу производње, дистрибуције, коришћења и квалитета); тржишно-економски и развојни оквир: стабилна и квалитетна дистрибутивна мрежа, као и континуитет у снабдевању; увођење модерних технологија; обезбеђење квалитета енергије и енергената из ОИ према стандардима ЕУ, субвенционисање, пореске олакшице, као и друге подстицајне мере на нивоу домаћинства, које повећавају економску оправданост инвестирања у ове системе; организационо-институционалне мере: јачање институција на различитим нивоима; развој тржишта ОИЕ, обука кадра који

учествује у пројектовању, производњи, уградњи и одржавању уређаја и система; осим тога; неопходна је и техничка помоћ и консултације са инвеститорима приликом израде бизнис планова и студија изводљивости.

- *Регионални просторни план за подручје Нишавског, Топличког и Пиротског управног округа ("Службени гласник РС", бр. 1/13).* Просечна годишња вредност енергије сунчевог зрачења за територију која се налази у захвату просторног плана износи од 4 до 4.2 kWh/m²/ дан (хоризонтална мерна површина), а вредности се крећу и изнад 4.8 kWh/m²/дан (мерна површина под углом 30° према југу) тако да подручје а спада у подручја повољна за експлоатацију енергије сунца. Неопходно је урадити студије, техничко-економске анализе и мерења које ће показати исплативост великих инвестиција у овај вид обновљивих извора енергије и најповољније локације за изградњу у захвату просторног плана. Коришћење соларних колектора за добијање санитарне топле воде у домаћинствима, пословним и индустријским објектима, као и грејање пластеника у пољопривреди је један од начина једноставног и ефикасног коришћења енергије сунца.
- *Просторни план подручја инфраструктурног коридора Ниш – граница Бугарске ("Службени гласник РС", бр. 86/09, 96/17 и 101/21),* којом је утврђено да путни правац Е-80 Ниш – граница Бугарске има веома значајну саобраћајну функцију у Републици Србији (ДП бр. IА – А4) (М1.12), као и у мрежи Е путева средње и југоисточне Европе. Функционално представља крак основног магистралног пута (ДП бр. IА – А1) (М-1), који се пружа у правцу Бугарске и Турске, односно земаља Блиског и Средњег Истока, а саобраћајно-стратешки се поклапа са правцем трансевропског (ТЕМ) пута и краком "Ц" Паневропског мултимодалног коридора "10". Као саставни део оптималне путне везе између европске и азијске путне мреже има велики значај у комуницирању Европе са Блиским Истоком преко територије Републике Србије и у повезивању земаља западно европског и алпског подручја са земљама на југоистоку Европе и подручју Азије.
- *Просторни план општине Бела Паланка ("Службени лист Града Ниша", бр.77/11, 1/22, 66/22, 25/24 и 28/24).* Решења и смернице у погледу коришћења, уређења и заштите простора, дефинисања површина јавне и остале намене, као и траса за саобраћајну, енергетску и комуналну инфраструктуру, дефинисана су у складу са планским документима вишег реда и релевантним планским документима. Просторни план садржи: Полазне основе, Планска решења просторног развоја, Пропозиције просторног развоја и Графичке приказе са четири рефералне карте: 1."Намена простора", 2."Мреже и инфраструктурни системи" 3."Туризам и заштита простора" и 4."Карта спровођења". Просечна годишња вредност дневне енергије сунчевог зрачења за територију која се налази у захвату Просторног плана износи од 4 до 4.2 kWh/m² (хоризонтална мерна површина), а вредности се крећу од 4.6 до 4.8 kWh/m² (мерна површина под углом 30° према југу) тако да подручје плана спада у подручја повољна за експлоатацију енергије сунца. Неопходно је урадити студије, техничко-економске анализе и мерења које ће показати исплативост великих инвестиција у овај вид обновљивих извора енергије и најповољније локације за изградњу у захвату плана. Коришћење соларних колектора за добијање санитарне топле воде у домаћинствима, пословним и индустријским објектима један је од начина једноставног и ефикасног коришћења енергије сунца. У домену пољопривредне производње енергија сунца се може користити за грејање пластеника и стакленика путем соларних колектора. Локације соларних електрана ће се одредити накнадно, на простору катастарских општина: Бела Паланка ван варош, Мокра, **Моклиште**, Букуровац, Доња Глама, Дол, Клење, Сињац и Љубатовица, након даљих истраживања, испитивања и утврђивања економске исплативости. **Дозвољена је изградња соларних електрана на свим локацијама у захвату Просторног плана које испуњавају услове, у складу са законом. За потребе изградње објеката ветрогенератора и соларних фотонапонских постројења (соларних електрана) и постројења за биомасу предвиђена је даља разрада плановима детаљне регулације.** Из даље урбанистичке разраде Просторног плана (ПДР и УП) за обновљиве изворе енергије, изузимају се соларне инсталације које се постављају на објектима

(стамбене, помоћне и економске) за обезбеђење топлотне и производњу електричне енергије (за интерну и комерцијалну потрошњу), дефинисаног капацитета у складу са важећом законском регулативом. Подручје у граници ПДР-а је Просторним планом дефинисано као пољопривредно и водно земљиште. У обухвату ПДР-је, намена простора ће бити дефинисана и заснована на поштовању постојећег начина коришћења, у складу са Просторним планом и са циљевима израде ПДР-је. У поглављу "2.2.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА", тачка "2.2.1.1. Пољопривредно земљиште", наводи се следеће: Обезбеђује се заштита пољопривредне, еколошке, рекреативне и пејзажно-естетске функције пољопривредног земљишта високог бонитета дуж саобраћајних коридора. Не дозвољава се стамбена и друга изградња на обрадивом пољопривредном земљишту прве, друге, треће, четврте и пете катастарске класе, осим изузетака забране у складу са Законом о пољопривредном земљишту. **У складу са Законом, на пољопривредном земљишту забрањена је изградња, осим: за изградњу економских објеката у функцији пољопривреде, сточарства или воћарства, за изградњу објеката инфраструктуре и то првенствено на земљишту нижег бонитета и за проширење грађевинског подручја кроз израду одговарајућег урбанистичког плана.** Изградња пословних објеката у функцији пољопривреде, сточарства и воћарства (објекти за прераду производа из ових области и њихово складиштење), могућа је уз предуслов да постоји могућност инфраструктурног опремања локације и уз израду претходне студије о процени утицаја на животну средину, а у складу са законом, техничким прописима и нормативима за ову врсту објеката. У поглављу "2.2.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА", тачка "2.2.1.6. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре", поднаслов "Обновљиви извори енергије", напомиње се следеће: **Постојећи законски оквир који се непосредно односи на припрему документације и изградњу ОИЕ чине прописи из подручја енергетике, водопривреде, пољопривреде, уређења простора и изградње објеката, заштите животне средине, имовинско-правних односа.**

1.3. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦЕ ПЛАНА

Граница планског подручја почиње у граничној тачки к.п.бр.1/1 и 164 КО Моклиште (Општина Бела Паланка) од ове тачке на југоисток прати северну границу к.п.бр.47 КО Моклиште, границом КО Доњи Рињ и КО Моклиште и даље границом КО Доња и КО Моклиште прати североисточну границу к.п.бр.44 КО Моклиште, у прелому на југозапад границом КО Дол и КО Моклиште прати југосточну границу к.п.бр.44 КО Моклиште, правцем северозапада југозападном границом к.п.бр.44 КО Моклиште до граничне тачке к.п.бр.44 и 3659 КО Моклиште. Од ове тачке ка западу пресеца к.п.бр.12319, наставља правцем југозапада јужном границом к.п.бр.47 КО Моклиште, у прелому на северозапад западном границом к.п.бр.47 КО Моклиште до граничне тачке к.п.бр.140/2 и 142 КО Моклиште. Од ове тачке ка југу источном границом к.п.бр.12320 КО Моклиште (општински пут Моклиште-Доњи Рињ-Горњи Рињ до граничне тачке к.п.бр.2162 и 2163 КО Моклиште, одавде планираном источном регулационом линијом пресеца к.п.бр.2163, 2164, 2165, 2166/3, 2167, 2183 и 2184 КО Моклиште источном границом к.п.бр.12320 КО Моклиште до граничне тачке к.п.бр.2381/1 и 2383/1 КО Моклиште, источном регулационом линијом пресеца к.п.бр.2383/1, 2383/6 и 2385/2 КО Моклиште, и даље источном границом к.п.бр.12320 КО Моклиште до граничне тачке к.п.бр.2398 и 2413 КО Моклиште. Од ове тачке планираном источном регулационом линијом пресеца к.п.бр.2413 и 2418 КО Моклиште до тачке $Y=7\ 605\ 348.61$, $X=4\ 791\ 297.56$; пресеца к.п.бр. 12320 КО Моклиште у прелому на север прати западну границу к.п.бр.12320 КО Моклиште, делом планираном западном регулационом линијом пресеца к.п.бр.2353 КО Моклиште и даље правцем севера западном границом к.п.бр.12320 КО Моклиште до граничне тачке к.п.бр.309 и 308 КО Моклиште пресеца к.п.бр. 308 КО Моклиште, одавде ка северу западном границом к.п.бр.12320 КО Моклиште до почетне тачке.

Из границе планског подручја изузимају се к.п.бр.42/1, 42/2, 42/3, 42/4, 43/1, 43/2, 43/3, 43/4, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 58 и 59 КО Моклиште.

Подручје Плана обухвата целе катастарске парцеле бр. 41; 44; 47; 49; 136; 137; 138; 139; 141; 142; 143; 144; 145; 146; 147; 148; 149; 150; 151; 152; 153; 154; 155; 156; 157; 158; 159; 160; 161; 162; 163; 12368; 3758; 3759 и делове катастарских парцела бр. 48; 308; 12319; 12320; 2163; 2164; 2165; 2166/3; 2167; 2183; 2184; 2383/1; 2383/6; 2385/2; 2413; 2418; 2353, све у КО Моклиште, у површини од 356,77ha.

1.4. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Територија Плана се налази на јужним обронцима Сврљишких планина, омеђена је са запада Ждрелом, са југа Равништем и Дубровом, са истока Базовиком и Великом њивом и на северу врхом Равна глава који се налази на 900 mnm. У хипсометријском смислу обухвата простор који се постепено издиже од југа према северу у интервалу од 600 до 900 mnm и експониран је према југу и југозападу. Главни тектонски и орографски облици, односно њихово стварање отпочело је дејством кретацејских тектонских покрета, а завршило се олигомиоценом набирањем и раседањем. Сврљишке планине, по тектонским особинама припадају Источној зони млађих веначних планина.

За геолошку структуру територије од великог су значаја тектонска збивања која су се манифестовала на различите начине. Јасно уочљиве дислокације означавају границу распрострањења појединих геолошких формација.

Северни обод Белопаланачке котлине чине, углавном масивни зоогени кречњаци, од којих је у целини изграђен главни венац Сврљишких планина. Обронке Сврљишких планина (стеновити екскарпмани) одликује морфологија карста са значајним феноменима геонаслеђа, посебно површинских облика (вртаче, увале) и подземних (јаме и пећине).

На ширем подручју Плана издваја се хидрографски терен, без површинског отицања са карсним одликама (делови скрашћених површи Сврљишких планина).

Климатске прилике на простору општине Бела Паланка условљене су, поред метеоролошких чинилаца, још и пространством и правцем пружања долинских и инских облика рељефа, повезаношћу Белопаланачке котлине са Нишком, Пиротском Сврљишком и Лужничком котлином, а затим и висинама Суве планине и Сврљишких планина које окружују овај простор.

На основу податка Хидрометеоролошког завода Србије, средња годишња температура ваздуха износи 11,1°C, док забележена апсолутна максимална температура ваздуха износи 42,5°C, а апсолутна минимална -26,0°C. Релативна влажност у свим месецима већа од 65%. Средња годишња облачност у третираном периоду овде је износила 5,6 или 56% покривености неба. Магле су у овој области најчешће везане за зимску половину године, али није искључено да се појаве и у летњим месецима. Атмосферски талози или падавине на територији општине Бела Паланка и њихов распоред у току године, зависе, у првом реду, од распореда барометарских депресија над Балканом и њихових продора у нашу земљу, а затим пластике околног рељефа. Средња годишња количина падавина на територији општине Бела Паланка износи 598,9 mm.

Прелази између појединих годишњих доба нису нагли тако да су овде сва годишња доба јасно изражена. Јесен је топлија од пролећа, и то је од великог значаја за развој биљног света овога краја. Из напред наведеног може се закључити да се подручје општине Бела Паланка одликује карактеристикама умерено - континенталне климе.

На кречњачким теренима Сврљишких планина окренутим према Белопаланачкој котлини преовлађује грабчина.

Некада је територија обиловала већим бројем животињских врста, данас је њихов број због угрожавања станишта смањен. У равничарским пределима најчешће се наилази на пољску јаребицу, док се у вишим пределима могу срести јаребице камењарке.

У оквиру планског обухвата нема насељених места. Са јужне стране подручје се надовезује на село Моклиште (303 становника), које представља ратарско (раније сточарско-ратарско) сеоско насеље разбијеног типа, на десној долиној страни Нишаве, десне притоке Јужне Мораве, и југоисточним падинама Сврљишке ине (1334 m), у висинској зони 400 - 500 m,

с обе стране локалног пута који од Нишаве води ка селима Доњи и Горњи Рињ, 6 km северозападно од Беле Паланке. Површина атара износи 1.979 ha. Физиономски обједињује четари дела: Бараку, главни део села, и три засеока у окружењу - Орашје, Чупинци (Чупарце) и Драчје. Спада у стара насеља. Помиње се 1448/49. године, када има 60 домова. По последњем попису (2011.) броји 303 становника у 151 домаћинству, од чега су 279 пунолетне особе, са просечном величином домаћинства од 2,01 ст/дом. и просечном густином насељености око 15 ст/км². Што се старосне структуре становништва тиче, 19 становника припада контингенту предшколског и школско-обавезног становништва, 135 становника контингенту радно-способног становништва и 149 становника контингенту становништва старости 65 и више година. У фертилном раздобљу (у животној доби од 15-49 година) је укупно 27 жена. Просечна старост становништва износи (2011. године) 58,2 године (и то: 55,2 године је просечна старост мушког, односно 61,5 женског становништва). Становништво је српско (слави Св. Петку, Св. Димитрија, Св. Аранђела, Св. Николу и др.; преслава Ускрс), стариначко и досељено од друге половине XVIII века и касније из околних села (Горњег Риња, Горње Гламе и др.), Загоре (Бугарске) и др. Индекс демографског старења (is) креће се у распону од 0,4 (1961.) до 4,2 (1991.), односно 6,3 (2011. године). Православни храм Св. архангела Гаврила подигнут је 1853. године (делимично обновљен 1935. године). Водоснабдевање је индивидуално (чесме, бунари, извори и гравитациони водоводи). Има четвороразредну основну школу. Седиште је Месне канцеларије за четири насеља (Горњи и Доњи Рињ, Дражево и Моклиште).

На подручју Плана, изузев општинског пута Моклиште - Доњи Рињ - Горњи Рињ који тангира западни обухват нема других инфраструктурних мрежа и објеката.

Праћење стања животне средине и мерење квалитета параметара животне средине (ваздух, воде, земљиште, отпад, биодиверзитет, бука, акциденти) на подручју општине Бела Паланка се не врши. Из тог разлога су закључци о квалитету животне средине дати као процена, на основу идентификације потенцијалних извора загађивања и могућих значајних негативних утицаја на животну средину.

Извори загађења *ваздуха* су саобраћај, каменоломи, индивидуална ложишта и дивље депоније чврстог отпада. Саобраћајнице су најзначајнији узрочник појаве веће концентрације загађујућих материја - сумпор диоксида, угљен монооксида, азотових оксида и олова. Ваздух је, поред издувних гасова из саобраћаја угрожен и таложним материјама (аероседиментима) органског и неорганског порекла. Каменоломи угрожавају квалитет ваздуха због прашине која прекрива земљиште у близини каменолома и угрожава здравље људи. Удисање ситних честица које настају у процесу дробљења камена може бити узрок настанка многих респираторних обољења. Такође, на загађивање утичу и многобројне машине, траке и дробилнице за камен. Индивидуална ложишта на чврста горива значајан су загађивач ваздуха у зимском периоду. Са дивљих депонија се шире непријатни мириси који нарушавају квалитет ваздуха у околини, а веома је често и самоспаљивање отпада и појава пожара на сметлиштима. Пошто не постоје мерења концентрације загађујућих материја у ваздуху на територији Општине, о конкретном прекорачењу граничних вредности не може са сигурношћу говорити.

Загађење буком најизраженије је у близини саобраћајница и железничке пруге. На планском подручју не постоји значајно акустичко оптерећење. Дуж поменутих линијских извора буке не врши се мерење прекорачења граничних вредности.

На квалитет вода у водотоковима утиче испуштање отпадних комуналних вода у речне токове без предтретмана, чврст отпад који се одлаже поред и у сама речна корита и спирање са саобраћајница. Подземне воде су угрожене процедурним водама из дивљих депонија, са пољопривредног земљишта, из несанитарних септичких јама и др. Прецизни подаци о квалитету подземних вода су ограничени због одсуства узорковања од стране надлежних органа. На територији Општине налази се постројење за пречишћавање отпадних вода, које обухвата само отпадне воде из насеља Бела Паланка, тј. 60% становништва. На основу података Републичког хидрометеоролошког завода Србије о квалитету воде реке Нишаве на подручју Беле Паланке, карактеристични параметри квалитета углавном прелазе нормиране вредности (у односу на прописану Па и Пб класу), и најчешће се налазе у III класи. Атмосферске воде имају удела у загађењу вода, посебно код спирања загађујућих материја са саобраћајница и са

пољопривредног земљишта и депонија. Агрохемијска средства која се користе на обрадивом земљишту, продирањем атмосферских вода кроз тло, доспевају у подземне воде и у површинске токове.

Квалитет земљишта се не прати у континуитету, тако да се са сигурношћу не може говорити о стварном квалитету. Загађење земљишта се јавља као последица изливања отпадних вода, процедних вода са депоније и сметлишта, третирања пољопривредног земљишта вештачким ђубривом и пестицидима, близине каменолома. Велика је вероватноћа загађења земљишта оловом, кадмијумом и другим тешким металима, поред саобраћајница. Таложне материје из моторних возила таложје се у земљишту на удаљености од пута која зависи од метеоролошких услова и контаминирају га.

Опасност од акцидентних ситуација постоји јер се веома важним инфраструктурним правцима на предметном подручју често превозе опасне материје: испарљива органска једињења, полуиспарљива органска једињења, горива, неорганске материје и експлозивне материје, које доводе у опасност здравље људи. Ризик од пожара такође постоји јер је подручје богато шумама, посебно четинарским. Бујични токови представљају опасност од појава поплава. Јача или слабија ерозија се најчешће јавља као последица природних чиниоца и услед активности локалног становништва везаних за начин коришћења земљишта и обраду пољопривредних површина.

1.5. ПРИКУПЉЕНИ УСЛОВИ И ПОДАЦИ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Табела 1: Преглед пркупљених услова и података за израду Плана

	Институција	датум и број упућивања захтева (секретаријат)	Датум и број издавања услова (институција)
1	МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ, Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	26.01.2024. 000011888 2024 14810 006 000 000 001
2	МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ - Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	12.01.2024. 272-2
3	МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	16.01.2024. 000012009 2024 14840 007 000 000 001
4	МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ Републичка дирекција за воде	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	23.01.2024. 000027202 2024 14843 001 001 325 010
5	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА- Кабинет министра	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	17.01.2024. 011-7/24-7
6	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА- Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације у Пироту	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	04.01.2024. 351-3-1/24-1
7	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Полицијска управа у Пироту, Полицијска станица Бела Паланка	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
8	МИНИСТАРСТВО ЗА БРИГУ О СЕЛУ	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	05.01.2024. 000015119 2024 13430 000 000 011 001
9	МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	29.02.2024. 000026267 2024 14850 004 002 501 100
10	МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ/Агенција за заштиту животне средине	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	17.01.2024. 353-00-17/1/2024-02

11	МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ/Сектор за управљање животном средином, Одсек за заштиту од великог хемијског удеса	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
12	А.Д. ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	02.04.2024. 130-00-UTD-003-54/2024-003
13	ЈП ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ/Дирекција запренос електричне енергије, Подручје преносног система Ниш	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
14	ЈП ЕЛЕКТРОПИВРЕДА СРБИЈЕ Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	11.01.2024. 12.01.9634/1-24
15	ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА СРБИЈЕ ДОО Београд/ Огранак Електродистрибуција Пирот , Пословница Бела Паланка	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	22.01.2024. Д.10.25-11056/2-24
16	СРБИЈАГАС/Сектор за развој	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	16.01.2024. 06-01/80/1
17	ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ГАСОВОДНИХ СИСТЕМА, ТРАНСПОРТ И ПРОМЕТ ПРИРОДНОГ ГАСА, А.Д. "ЈУГОРОСГАЗ", Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	24.01.2024. Н/Н-21
18	ЈП ТРАНСНАФТА, Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	10.01.2024. 263/1-2024
19	"ТЕЛЕКОМ СРБИЈА" а.д.	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
20	ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ а.д. "ТЕЛЕКОМ СРБИЈА" Дирекција за технику - Сектор за фиксну приступну мрежу, Служба за планирање и изградњу мреже, Ниш	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	04.01.2024. Д211--4440/2-2024 СЈ
21	A1 d.o.o. Beograd, Нови Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
22	SBB Beograd	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02 25.03.2025. 350-421/2023-IV-02	18.01.2024. LU-009/2024 03.4.2024. LU-68/2025
23	ЈМУ РТС/Дирекција РТС	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	15.01.2024. 1316
24	YETTEL D.O.O.	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
25	ОРИОН ТЕЛЕКОМ Д.О.О.	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
26	ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ Нови Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	22.01.2024. 021-12/2
27	РЕПУБЛИЧКИ СЕИЗМОЛОШКИ ЗАВОД	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	02.02.2024. 02-26-2/2024
28	РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	05.01.2024. 922-3-1/2024
29	РАТЕЛ-РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	05.01.2024. 1-01-3491-3/24-1
30	НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ А.Д. Нови Сад/Функција за односе са државним органима и корпоративне комуникације	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	15.01.2024. NM-440000/Iz-do/000242/2024
31	ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ НИШ	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
32	ЦЕНТАР ЗА РАЗМИНИРАЊЕ, Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	12.01.2024. 350-01-2/2/2024-01
33	ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ "СРБИЈАВОДЕ" Београд/ВПЦ "Морава" Ниш	31.03.2025. 353-42/2023-IV-02	-

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

2.1. ПОДЕЛА НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ И УРБАНИСТИЧКЕ ЗОНЕ СА КОНЦЕПЦИЈОМ УРЕЂЕЊА

Планско подручје обухвата постојеће пољопривредно и водно земљиште са значајним присуством геолошких формација.

Планска решења третирају предметно подручје на начин који ће унапредити простор и омогућити инвестирање у његов развој, односно одговорити захтевима инвеститора уз флексибилност и истовремено максимално поштовање природних и створених предности и ограничења. Као обавезујућа утврђују се решења дефинисана Просторним планом.

Плански обухват је намењен изградњи садржаја у функцији Соларног парка, те се не утврђују посебне просторне целине нити издвајају урбанистичке зоне.

У оквиру јединствене просторне целине Соларног парка са приступним путевима, према утврђеној граници грађевинског подручја, дефинише се:

Земљиште у грађевинском подручју (саобраћајне површине и површина у функцији енергетске делатности) и

Земљиште ван границе грађевинског подручја (пољопривредно земљиште у функцији соларне електране са алтернативном позицијом површине у функцији енергетске делатности; и водно земљиште).

Концепција уређења планског подручја базира се на принципу одрживости основне намене пољопривредног земљишта у симбиози са обновљивим изворима енергије, уз поштовање услова имаоца јавних овлашћења.

2.2. ОПИС ДЕТАЉНЕ НАМЕНЕ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА, СА БИЛАНСОМ ПОВРШИНА

У обухвату Плана, односно јединствене просторне целине Соларног парка, дефинисана је детаљна намена земљишта заснована на поштовању постојећег начина коришћења простора усклађена са могућностима и ограничењима дефинисаним Просторним планом, условима имаоца јавних овлашћења и циљевима израде.

На планском подручју предвиђају се следеће детаљне намене:

1. Саобраћајне површине
2. Водно земљиште
3. Соларна електрана
4. Површина у функцији енергетске делатности

2.2.1. Површине јавне намене

Саобраћајне површине

Саобраћајне површине обухватају постојеће некатегорисане путеве за приступ садржајима Соларног парка са планираним проширењем и уређивање се према условима надлежних предузећа, као и правилима дефинисаним у делу 2.3. *Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина јавне намене и мрежа саобраћајне и друге инфраструктуре.*

Водно земљиште

Кроз подручје Плана протичу водотокови за које је задржана катастарска регулација. Начелно се примењују правила уређења и грађења на водном земљишту дефинисана Просторним планом, док је коришћење и заштита водног земљишта у потпуности регулисано одредбама Закона о водама ("Сл. гласник РС", бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018- др. закон).

2.2.2. Површине остале намене

Соларна електрана

Пољопривредно земљиште у функцији Соларне електране обухвата земљиште планирано за изградњу и уређење соларне електране Бела Паланка у сврху производње, трансформације и преноса електричне енергије.

Планирана фотонапонска соларна електрана "Бела Паланка" у коначном може бити максималног капацитета 150 MW. Тачна снага електране зависиће од технолошких карактеристика уграђених панела и оперативних ограничења у вези прикључења на преносни систем електричне енергије.

Соларну електрану чине: соларни панели везани у низове са носећом конструкцијом; инвертори снаге; трафостанице; сабирно разводно постројење; енергетски мрежни трансформатори 400/35 kV; енергетски каблови (35 kV и нисконапонски); систем за праћење (мониторинг) и други потребни садржаји и инсталације.

Одржавање и приступ до опреме унутар комплекса соларне електране вршиће се интерним путевима и колско-пешачким прилазима прилагођеним технолошким потребама и условима на терену, који ће се дефинисати кроз израду техничке документације у складу са условима Плана.

Површина у функцији енергетске делатности (ТС 400/35 kV)

Површина у функцији енергетске делатност обухвата земљиште планирано за смештај техничке и енергетске инфраструктуре са могућом/алтернативном локацијом на к.п.бр. 44 К.О. Моклиште, за потребе прикључења соларне електране на преносни систем 400 kV повезивањем објекта трафостанице 400/35 kV са новим 400 kV прикључно разводним постројењем ван границе Плана.

Површина је планирана тако да има лак и брз приступ јавној саобраћајној површини и простору за даље трасирање далековода ка новом 400 kV прикључно разводном постројењу на начин да омогуће смештај потребне опреме за правилно функционисање Соларне електране, као и слободан простор за евентуална проширења, уколико се у фази израде техничке документације укаже потреба за тим.

У оквиру објекта ТС 400/35 kV планирана је изградња погонске зграде, енергетских трансформатора 400/35 kV, разводног постројења 35 kV, батеријског складишта БЕСС, постројења за сопствену потрошњу, заштиту и управљање и остале опреме неопходне за нормално функционисање објекта. Изградња ТС 400/35 kV независна је од фазности изградње и капацитета фотонапонске електране који ће се коначно утврдити израдом пројектно-техничке документације.

2.2.3. Биланс површина

Табела 2: Биланс површина

ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА		
ОБУХВАТ	ПОВРШИНА (ha)	ПОВРШИНА %
СОЛАРНИ ПАРК У КО МОКЛИШТЕ	356,77	100
Саобраћајне површине	1,91	0,53
Водно земљиште	1,88	0,53
Соларна електрана	347,06	97,28
Површина у функцији енергетске делатности (алтернативна локација)	3,23 2,69	0,90 0,75

2.3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖА САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Уређење и изградња површина јавне намене базира се на унапређењу постојећих капацитета, али и проширењу за потребе реализације и функционисања комплекса Соларног парка.

2.3.1. Регулационо-нивелационо решење површина јавне намене и грађевинске линије

План у великој мери задржава постојећу саобраћајну мрежу, уз дефинисање проширења регулационог појаса приступних некатегорисаних путева ради задовољења прописаних минималних ширина за двосмерно кретање возила.

Регулациони елементи приступних путева планирани су уз максимално поштовање катастарског стања и конфигурације терена. Регулациона линија приступних путева и водотокова дефинисана је постојећим катастарским међама, новоодређеним међним тачкама и аналитичким елементима.

При издавању локацијских услова могуће су корекције регулационих елемената утврђених Планом, тако да се регулациони појас саобраћајница може повећавати у складу са катастарским или фактичким стањем. Смањење регулационих ширина није дозвољено.

Дозвољава се премошћавање постојећих водотокова, уз сагласност имаоца јавних овлашћења, што се неће сматрати одступањем од Плана.

Грађевинске линије представљају линије до којих је максимално дозвољено грађење на и изнад површине земље, у односу на регулациону линију површине јавне намене. Грађевинском регулацијом је простор уз водоток додатно заштићен. Ближе објашњење грађевинских линија дато је у поглављу *3.1.4 Положај објекта у односу на регулацију, границе грађевинске парцеле и грађевинске линије*.

Регулационе линије површина јавне намене, као и грађевинске линије са елементима за обележавање на геодетској подлози, дате су на графичком прилогу *Карта 3.0. Саобраћајно решење са површинама јавне намене, грађевинским линијама и аналитичко-геодетским елементима*.

2.3.2. Нивелационе коте улица

Нивелационе коте некатегорисаних путева ускладити са конфигурацијом терена и максимално поштовати постојеће стање.

Коте нивелета подлежу корекцији у оквиру саобраћајница кроз израду техничке документације.

2.4. КОРИДОРИ И КАПАЦИТЕТИ ЗА САОБРАЋАЈНУ И ДРУГУ ИНФРАСТРУКТУРУ, СА УСЛОВИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ

2.4.1. Некатегорисани (атарски путеви)

За потребе изградње и експлоатације Соларне електране, високонапонске трафостанице и простора за складиштење енергије, било је неопходно извршити проширење регулације постојећег некатегорисаног пута у циљу реализације адекватног саобраћајног приступа, а све у складу са захтевима за изградњу електроенергетских објеката овог типа.

Планом је формирана саобраћајница која представља реконструисан некатегорисан (атарски) пут у ширини појаса регулације од 6.0m.

У колико се приликом изградње Соларног парка укаже потреба за већом регулационом ширином могуће је њено једнократно ширење. Према члану 69. Закона о планирању и изградњи предвиђено је да се Инвеститору омогући несметан приступ, пролаз и превоз до градилишта када то захтева технолошки поступак за изградњу оваквих објеката, при чему ће бити извршено једнократно обештећење власника узурпираног земљишта за ову сврху.

Одводњавање реконструисаних саобраћајница у функцији Соларног парка извршити у складу са условима терена и нивелацијом околног пољопривредног земљишта. Нивелационим

решењем мора бити омогућен приступ пољопривредне механизације свакој налеглој катастарској парцели.

У заштитном појасу некатегорисаног пута (2.0m од спољне ивице земљишног појаса) може да се гради, односно постављају инсталације, постројења и сл.

2.4.2. Електроенергетска инфраструктура

У границама Плана постоје изграђени електроенергетски објекти Огранка "Електродистрибуција Пирот" и то надземни водови 10 kV Моклиште-Дражево-Доњи Рињ и део НН мреже насеља Моклиште. Оквирна траса надземног вода 10 kV приказана је на графичком прилогу, на основу услова надлежног предузећа.

За далеководе напонских нивоа 10 kV обезбеђује се заштитна зона (коридор), па је потребно планирану изградњу ускладити са чланом 218 Закона о енергетици ("Сл. гласник РС", бр. 145/14, 95/18 - др. закон, 40/21, 35/23 - др. закон, 62/23 и 94/24).

Електроенергетски објекти могу се изместити уз претходну сагласност "Електродистрибуције Србије" д.о.о. Београд, Огранак Електродистрибуција Пирот.

У обухвату предметног плана, као и у непосредној близини обухвата предметног плана тренутно нема објекта који су у власништву "Електромрежа Србије" а.д. Београд.

Према Плану развоја преносног система и Плану инвестиција, у обухвату предметног Плана, као и у његовој непосредној близини није предвиђена изградња електроенергетске инфраструктуре која би била у власништву "Електромрежа Србије" а.д. Београд.

У складу са чланом 218. Закона о енергетици,

Заштитни појас далековода износи:

- 10 m са обе стране далековода напонског нивоа 10kV од крајњег фазног проводника,
- 15 m са обе стране далековода напонског нивоа 35kV од крајњег фазног проводника,
- 25 m са обе стране далековода напонског нивоа 110kV од крајњег фазног проводника,
- 30 m са обе стране далековода напонског нивоа 220kV и 400 kV од крајњег фазног проводника.

Заштитни појас за трансформаторске станице на отвореном износи:

- 10 m, за напонски ниво 1kV - 35kV,
- 30 m, за напонски ниво 110kV и изнад 110kV.

У случају градње у заштитном појасу далековода, потребна је сагласност "Електромрежа Србије" а.д. при чему важе следећи услови:

- Сагласност се даје на Елаборат о могућностима градње планираних објекта у заштитном појасу далековода који инвеститор планираних објекта треба да обезбеди, у коме је дат тачан однос далековода и објекта чија је изградња планирана, уз задовољење одговарајуће правне регулативе. Елаборат може израдити пројектна организација овлашћена за такве послове;
- Приликом израде елабората прорачуне сигурносних висина и удаљености урадити за температуру проводника од +80°C, за случај да постоје надземни делови, у складу са техничким упутством ТУ-ДВ-04;
- За израду елабората користе се подаци из пројектне документације далековода коју "Електромрежа Србије" а.д. на захтев доставља, као и подаци добијени на терену геодетским снимањем;
- Елаборат се доставља у минимално три примерка и у дигиталној форми;
- У елаборату треба приказати евентуалне радове који су потребни да би се међусобни однос ускладио са прописима;
- Приликом израде елабората уцртати положаје планиране инфраструктуре у односу на далеководе, описати технологију извођења радова, дати опис опреме која би се користила при извођењу радова, проверити њихов однос и усклађеност у складу са условима и законско техничком регулативом и предложити додатне мере уколико нису испоштовани

начелни технички услови за приближавање и укрштање далековода са планираном инфраструктуром.

Приликом избора локација за потребе прикључења Соларне електране на електроенергетски систем (преносни) неопходно је урадити све потребне анализе и прорачуне уважавајући положај далековода.

У складу са условима надлежног предузећа, препорука је да се било који објект планира ван заштитног појаса далековода како би се избегла израда Елабората о могућностима градње планираних објеката у заштитном појасу планираних далековода за прикључење Соларне електране.

Приликом избора локације Соларне електране потребно је размотрити могућност и неопходност постављања соларних панела у заштитном појасу надземних водова напонског нивоа 110kV, 220kV и 400 kV у зависности од следећег:

- Удаљеност соларних панела од фазних проводника далековода треба да износи најмање:
 - Сигурносна висина (најмања дозвољена вертикална удаљеност проводника, односно делова под напоном од земље или неког објекта при температури +80°C, односно при температури -5°C са нормалним додатним оптерећењем без ветра) износи 5 m за далекове напонског нивоа 110kV, 6 m за далекове напонског нивоа 220kV и 7 m за далекове напонског нивоа 400 kV;
 - Сигурносна удаљеност (најмања дозвољена удаљеност проводника, односно делова под напоном од земље или неког објекта у било ком правцу при температури +80°C и оптерећењу ветром од нуле до пуног износа) износи 4 m за далекове напонског нивоа 110kV, 5 m за далекове напонског нивоа 220kV и 6 m за далекове напонског нивоа 400 kV;
 - Вертикална удаљеност између проводника и највишег дела соларног панела (неприступачног дела) за далекове напонског нивоа 110kV износи најмање 3 m и у случају када у распону укрштања постоји изузетно додатно оптерећење, а у суседним распонима нема тог оптерећења, 4 m за далекове напонског нивоа 220kV и 5 m за далекове напонског нивоа 400 kV;
- Минимално растојање соларних панела у односу на темеље и анкере носећег стуба треба да буде најмање 20 m од тела стуба, односно најмање 15 m од затега стуба, уколико постоје.
- Минимално растојање које треба да постоји између соларних панела и угаоно-затезног или затезног стуба треба да буде једнако или веће од 1,5Н, где је Н висина стуба, при чему је потребно ово обезбедити у правцима траса са обе стране стуба. Ван ових праваца траса, минимално растојање у односу на темеље и анкере затезног односно угаоно-затезног стуба треба да буде 20 m од тела стуба, односно 15 m од затега стуба, уколико постоје.
- Потребно је до сваког стуба далековода обезбедити приступ са обе стране далековода у ширини од 10 m и то: до носећег стуба нормално на правац трасе далековода, а до затезног стуба нормално на симетралу угла скретања далековода или нормално на један правац трасе.
- Изолација на водовима у распону укрштања са соларном електраном мора бити механички и електрично појачана.

Уколико је неопходно да локација соларне електране буде планирана у оквиру заштитног појаса далековода који је у власништву ЕМС АД, за то је неопходно прибавити сагласност од ЕМС АД. Сагласност би се дала на Елаборат који Инвеститор планираних објеката треба да обезбеди и којим треба да буде обрађено следеће:

- Поред соларних панела обрадити и трансформаторске станице, инверторе, исправљаче, батерије, трасе каблова, путеве, осветљење, ограду објекта и др.;
- Обрадити технологију извођења радова на монтажи и демонтажи панела, као и чишћењу панела (захтева се детаљан опис рада и механизације која се користи приликом

- инсталације и одржавања, са временским роковима и слично, уз навођење да ли се приликом ових активности мора обезбедити искључење далековода);
- Обрадити технологију одржавања соларне електране. Свака њена накнадна промена мора бити одобрена од стране ЕМС АД кроз нову сагласност;
 - На графичким прилозима дефинисати позиције соларних панела које се налазе у заштитном појасу далековода и обрадити њихове удаљености од стубова и проводника далековода. Било каква њихова накнадна промена, осим у циљу демонтаже због потреба ЕМС АД, мора бити одобрена од стране ЕМС АД;
 - Обрадити могућност померања (демонтаже) соларних панела у случају да је то неопходно због извођења радова на отклањању/санирању хаварија на далеководу или због потребе одржавања далековода;
 - Соларне панеле, укључујући и оне који се могу демонтирати због потреба ЕМС АД, причврстити за подлогу тако да не могу оштетити далековод у случају јаког ветра;
 - Обрадити систем уземљења соларне електране и пратећих објеката;
 - Анализирати галвански утицај и електромагнетни индуктивни утицај на енергетске каблове са аспекта подносивости напона и опреме на крајевима истих, као и утицај на металне делове објекта, као и прорачун напона додира и корака и дати предлог заштитних мера за опрему и особље у току изградње и експлоатације;
 - У елаборату обрадити могућност повећања температуре амбијента (ваздуха у заштитном појасу надземног вода) услед изградње соларних панела – због потенцијалног утицаја на повећање температуре проводника далековода и смањење преносног капацитета далековода. Предлаже се примена соларних панела са антирефлексивним слојем;
 - У случају да се у Елаборатом добију резултати којим се повећава температура амбијента, а тиме утиче на смањење преносног капацитета (могућности струјног оптерећења) далековода, може се десити да се не добије сагласност за постављање соларних панела у комплетном или деловима заштитног појаса далековода.

У складу са условима надлежног предузећа, препорука је да у случају постављања соларних панела у заштитном појасу далековода избегавати постављање соларних панела испод ужади далековода, како би се у пуном капацитету омогућило несметано редовно и интервентно одржавање далековода и избегла могућност оштећења панела у случају настанка оптерећења на далеководу и погонских стања на надземном воду која нису предвиђена Пројектом надземног вода.

У складу са условима надлежног предузећа, препорука је да минимално растојање пратеће инфраструктуре и инсталација, од било ког дела стуба далековода буде 12m, што не искључује потребу за израду Елабората.

У складу са условима надлежног предузећа наведени су остали општи технички услови:

- Приликом извођења радова као и касније приликом експлоатације планираних објеката, водити рачуна да се не наруши сигурносна удаљеност од 5m на којој се могу наћи запослени, опрема или машине у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110kV, 6m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 220kV и 7m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 400kV;
- Испод и у близини далековода не садити високо дрвеће које се својим растом може приближити на мање од 5m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110kV, као и у случају пада дрвета, 6m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 220kV и 7m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 400kV;
- Забрањено је коришћење прескалица и течности у млазу уколико постоји могућност да се млаз приближи на мање од 5m од проводника далековода напонског нивоа 110kV, 6m од проводника далековода напонског нивоа 220kV и 7m од проводника далековода напонског нивоа 400kV;
- Забрањено је складиштење лако запаљивог материјала у заштитном појасу далековода;

- Прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом;
- Нисконапонске, телефонске прикључке и друге прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом;
- Приликом извођења било каквих грађевинских радова, нивелације терена, земљаних радова и ископа у близини далековода, ни на који начин се не сме угрозити статичка стабилност стубова далековода;
- Терен испод далековода не сме се насипати;
- Све металне инсталације (електро-инсталације, грејање и сл.) и други метални делови (ограде и сл.) морају да буду прописно уземљени. Нарочито водити рачуна о изједначењу потенцијала.

Соларна електрана се састоји од низа фотоелектричних панела (модула) чија је основна сврха конвертовање сунчеве енергије (фотона) у електричну енергију. Електрична енергија ниско напонског реда, добијена из повезаних модула, се преноси кабловима до инветорских тачака (станица) где се врши подизање напона и прилагођавање техничким условима како би се соларна електрана прикључила на електроенергетску мрежу.

ПВ модули ће бити монтирани на носеће конструкције. Одабир врсте носеће конструкције, растојање између конструкција и други параметри ближе ће се решити пројектном документацијом, у складу са техничким прописима.

Енергетска опрема и кабловска инсталација се поставља у складу са условима испоруциоца опреме и техничким прописима.

Инвертори су један од најважнијих делова сваког фотонапонског система. Њихова улога је да DC напон са излаза ПВ модула трансформишу у AC напон прилагођен потрошачима, односно мрежи на коју се повезују.

Саставни део соларне електране су и сабирно разводно постројење 35kV у погонској згради за прихват каблова и енергије из ТС 35/0,8kV, као и енергетски мрежни трансформатори 400/35kV за повезивање сабирног постројења 400kV и прикључно разводног постројења 400kV преко којих ће се енергија из електране пласирати у мрежу.

Позиција трафостанице 400/35 kV са БЕСС (батеријски систем за складиштење електричне енергије) је утврђена у оквиру Површине у функцији енергетске делатности. Планира се у сврху прикључења соларне електране на преносни систем 400 kV, тако што ће сам објекат трафостанице бити повезан са новим 400 kV прикључно разводним постројењем.

Локацију трафостанице планирати тако да има лак и брз приступ и простор за даље трасирање далековода ка новом 400 kV прикључно разводном постројењу.

У оквиру изградње објекта ТС 400/35 kV планирана је изградња погонске зграде, енергетских трансформатора 400/35 kV довољне снаге, разводног постројења 35 kV, постројења за сопствену потрошњу, заштиту и управљање и остале опреме неопходне за нормално функционисање објекта.

Локација треба да обезбеди смештај све потребне опреме за правилно функционисање соларне електране, као и генерално слободан простор за евентуална проширења уколико се у наредним фазама израде техничке документације укаже потреба за тим.

Избор локације ТС, процена најоптималније диспозиције и снаге соларне електране, одабир опреме (врсте и количине), трасирање интерних путева и сл. је предмет даље разраде техничке документације.

Диспозиција утврђена планским документом је дата опционо и могућа је прерасподела садржаја (измена позиција елемената соларне електране) унутар катастарских парцела које су предмет обухвата овог Плана.

Фотонапонску соларну електрану је могуће планирати на обе катастарске парцеле истовремено.

Снага предметне Соларне електране ће се дефинисати сходно условима за прикључење предузећа "Електроурежа Србије "а.д.

2.4.3. Телекомуникациона инфраструктура

На подручју Плана нема изграђене подземне телекомуникационе инфраструктуре нити постоје активне ни планиране базне станице Мобилне Телефоније Србије.

Оквирна локација планиране базне станице оператора А1 приказана је на *Карти 4.0 Мреже и објекти инфраструктуре: Синхрон план*. Избор оптималне локације ће бити могућ тек после одређених мерења, те се локације истих не могу утврђивати урбанистичким планом.

2.4.4. Водоводна инфраструктура

На планском подручју не постоји изграђена водоводна мрежа.

За потребе функционисања комплекса Соларне електране није потребан прикључак на водоводну мрежу. За снабдевање санитарном, техничком и технолошком водом може се предвидети резервоар који се пуни цистерном, док се за потребе безбеђивања питке воде може користити систем са измењивим боцама питке воде које се довозе до објекта.

2.4.5. Канализациона инфраструктура

На подручју Плана не постоји изграђена канализациона мрежа нити могућност прикључења на ППОВ.

За потребе функционисања комплекса соларне електране није потребан прикључак на канализациону мрежу. За потребе изградње чуварске или командно-надзорне зграде користити мобилне санитарне системе типа toi-toi.

Атмосферске воде са кровних и условно чистих површина испуштати у околне зелене површине.

2.4.6. Топлификација и гасификација

У обухвату Плана нема изграђених топловода и гасовода, нити објеката у функцији топлификације и гасификације. За потребе грејања/хлађења чуварске и командно-надзорне зграде користити инвертер климе.

2.5. ПОПИС ПАРЦЕЛА И ОПИС ЛОКАЦИЈА ЗА ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ

Разграничење површина јавне од површина остале намене, у складу са планираном наменом и начином коришћења простора, извршено је утврђивањем граница, односно регулационих линија површина јавне намене, које су дефинисане координатама преломних тачака у графичком прилогу *Карта 3. Саобраћајно решење са површинама јавне намене, грађевинским линијама и аналитичко-геодетским елементима*.

Попис парцела (целих и делова) за јавне површине: к.п.бр. 41; 48; 49; 308; 12319; 12320; 12368; 2163; 2164; 2165; 2166/3; 2167; 2183; 2184; 2197; 2383/1; 2383/6; 2385/2; 2413; 2418; 2353; 3758; 3759 (опционо); све у КО Моклиште.

2.6. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА

За издавање локацијских услова неопходно је обезбедити приступ јавној саобраћајној површини и базичну инфраструктурну опремљеност за објекте у функцији Соларне електране, која подразумева само прикључивање на електроенергетску мрежу. Уколико не постоји изграђена инфраструктурна мрежа, подразумева се да инвеститор преузима обавезу изградњу дела инфраструктурне мреже који недостаје.

2.7. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА, ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

2.7.1. Заштита природних добара и природног наслеђа

Према условима Завода за заштиту природе Србије бр. 021-12/2 од 22.02.2024. године планско подручје се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите. Подручје Плана припада простору еколошки значајног подручја "Сићевачка клисура" еколошке мреже Републике Србије. Такође, предметно подручје се налази у просторном обухвату идентификованог Подручја посебне заштите птица са називом "Сићевачка клисура" Натура 2000 еколошке мреже Европске уније.

Сходно томе, приликом спровођења Плана потребно је испоштовати следеће услове заштите природе:

- 1) Изградњу објекта ускладити са инжењерско геоморфолошким и хидрогеолошким условима и својствима терена у циљу обезбеђивања стабилности тла у току грађења и коришћења. Прилагодити диспозиције објекта локалним геотехничким условима, изабрати адекватан начин фундаирања панела и објеката, заштитити објекте од неравномерног слегања;
- 2) Инфраструктурно опремање планираних објеката извршити по високим еколошким стандардима и у складу са планираним грађевинским капацитетима;
- 3) За соларне електране инсталационе снаге преко 50 MW обавезна је израда Студије о процени утицаја на животну средину (у поступку израде техничке документације) при чему је неопходно придржавати се следећег:
 - спровести мониторинг флоре, вегетације и фауне у трајању од најмање једне године за цело планско подручје,
 - мониторинг спроводе експерти за појединачне групе организама флоре, фауне и вегетације,
 - коначан распоред садржаја и заузетост парцеле прилагодити резултатима и ограничењима на основу закључака истраживања,
 - извештај мониторинга садржи мапиран приказ свих таргет врста, оцену степена очуваности станишта свих циљаних врста, као и предлог ублажавајућих мера,
 - извештај мониторинга флоре, вегетације и фауне доставља се Заводу на увид уз захтев за Локацијске услове;
- 4) У циљу заштите еколошки значајног подручја "Сићевачка клисура" еколошке мреже Републике Србије:
 - функционалним планирањем и ублажавајућим мерама заштити и очувати постојеће природне или полуприродне целине,
 - у зависности од локацијских ограничења проистеклих из присуства значајних врста биљака и/или животиња релаксирати појединачне носаче соларних панела или пак смањити броја соларних панела,
 - носаче панела издигнути од тла на висину која омогућава кошење локације за потребе одржавања и очувања станишта од зарастања,
 - забрањено је равњање и преоравање терена,
 - забрањено је хемијско третирање предметног подручја препаратима за сузбијање инсеката и раста биљака,
 - забрањене су све активности које могу довести до продирања и ширења инвазивних врста из окружења,
 - применити мере за спречавање/смањење, контролу и санацију свих облика загађивања,
 - изворе светлости у функцији осветљења објеката усмерити ка тлу и циљу заштите животињских врста,

- 5) Обезбедити максимално очување одраслих примерака дендофлоре. Уколико је то неопходно, уклањање стабала свести на најмању могућу меру и то уз дознаку стабала за сечу од стране надлежног предузећа ЈП "Србија шуме";
- 6) Обезбедити заштиту постојећих стабала од оштећена изазваних манипулацијом грађевинских машина или транспортних средстава или пак складиштењем опреме, инсталација које се уграђују и сл.
- 7) Обезбедити комплетну санацију свих деградираних површина након окончања радова на монтажи/изградњи објеката;
- 8) За озелењавање, односно санацију деградираних површина користити искључиво аутохтоне лишћарске и травнате врсте карактеристичне за окружење;
- 9) Забрањено је уношење алохтоних и инванзивних биљних врста у Србији су: *Acer negundo* (јасенолисни јавор или нехундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtisaccidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза), *Prunus serotina* (касна сремза) и др;
- 10) Приликом постављања електричних инсталација обавезно предвидети уземљење и изоловање како би се спречило страдање јединки дивљих врста животиња;
- 11) У случају деградације земљишта и вегетације, као и страдања дивљих и/или угрожених врста животиња у постконструктивном периоду, о томе обавестити надлежни Завод за заштиту природе;
- 12) Обавезно обезбедити заштиту вода интегралним управљањем водама, спровођењем мера за очување површинских и подземних вода, њихових резерви, квалитета и количина, као и поштовањем забране испуштања непречишћених и недовољно пречишћених отпадних вода у крајњи реципијент у складу са Законом о водама ("Сл. гласник РС", бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др. закон);
- 13) Све саобраћајне и манипулативне површине градити од водонепропусних материјала отпорних на нафту и нафтне деривате и са ивичњацима којима се спречава одливање воде на околно земљиште приликом њиховог одржавања или падавина;
- 14) Обезбедити контролисани прихват зауљених атмосферских вода са платоа и саобраћајница уз обезбеђење њиховог третмана у сепаратору уља и масти пре упуштања у реципијент у складу са законском регулативом;
- 15) Обезбедити одговарајућу заштиту земљишта и подземних вода постављањем непропусне танкване за прихват опасних материја из трансформатора трафостанице, запремине довољне да прихвати укупну количину трансформаторског уља садржаног у трансформатору;
- 16) Обуставити радове и обавестити надлежне институције у случају акцидентног загађења земљишта, површинских и подземних вода;
- 17) Обезбедити примарно и континуирано сакупљање комуналног и сваког другог отпада приликом извођења радова, у складу са условима надлежног комуналног предузећа;
- 18) У случају напуштања предметне локације, односно престанка рада соларне електране, инвеститор је у обавези да што је пре могуће евакуише инсталирану опрему, уклони све објекте и у целини санира локацију доводећи је у стање блиско првобитном;
- 19) Уколико се у току извођења радова наиђе на геолошко-палеонтолошке или минералошко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својства природног добра, извођач радова је дужан да о томе обавести Министарство заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

2.7.2. Заштита непокретних културних добара, природног и културног наслеђа

На планском подручју нема непокретних културних добара, добара која уживају претходну заштиту нити евидентираних културних добара, као ни евидентираних споменика културе од великог значаја.

Уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да прекине радове и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен и да о томе обавести Завод за заштиту споменика културе Нишу року од 24 сата. Ако постоји опасност од оштећења археолошког локалитета или предмета, Завод за заштиту споменика културе Ниш привремено ће обуставити радове док се не утврди да ли је односна непокретност или ствар културно добро или није. У случају проналаска археолошких локалитета или археолошких предмета инвеститор је дужан да обезбеди средства за истраживање, конзервацију и презентацију откривених добара.

2.8. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

Заштита од пожара

Како се ради о специфичним објектима/опреми, код којих се као средство за гашење пожара користе специјална електрична опрема или хемијски апарати за сувим прахом (амонијум-фосфатни апарати), како средства за гашење пожара на бази пене или воде (водени раствор, водени млаз итд.) имају одређену проводљивост и негативно утичу на изолацију електричне опреме.

Фотонапонски панели производе се са оквирима од алуминијумских профила у које се поставља сигурносно стакло за заштиту од удара града. Стакло је постављено преко силицијумске плоче која прихвата светлост за производњу електричне енергије.

У објекту трафостанице предвидети електроенергетску опрему смештену у металним разводним орманима.

Приликом монтаже објеката контејнерског типа примењивати контејнере од челичних носача са негоривим панелима за термичку изолацију.

У току пројектовања и извођења радова на изградњи објеката применити мере заштите од пожара у складу са одредбама Закона о заштити од пожара ("Сл.гласник РС", бр. 111/09, 20/15, 87/18-др. закони), Закона о запаљивим и горивим течностима ("Сл.гласник РС", бр. 54/15) и одредбама правилника и стандардима који ближе регулишу изградњу објеката, опреме, инсталација и уређаја који се предвиђају у Плана.

У складу са наведеним, неопходно је:

- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1000V ("Сл.лист СФРЈ", бр.4/74);
- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за уземљење електроенергетских постројења називног напона изнад 1000V ("Сл.лист СРЈ", бр.61/95);
- придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV ("Сл.лист СФРЈ", бр.65/88);
- Реализацију објеката извршити у складу са одредбама Правилника о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења ("Сл.лист СРЈ", бр.11/96);
- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара ("Сл.лист СФРЈ", бр.74/90);
- Придржавати се одредби Правилника о техничким мерама за погон и одржавање електроенергетских постројења и водова ("Сл.лист СФРЈ", бр.41/93);

- Реализацију објеката извршити у складу са одредбама Правилника о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења од пренапона ("Сл.лист СФРЈ", бр.7/71 и 44/76);
- Реализација објеката извршити у складу са Правилником за електроинсталације ниског напона ("Службени лист СФРЈ" бр. 28/95);
- Главни пројекат заштите од пожара и пројекти посебних система заштите од пожара морају бити израђени од стране правних лица која имају овлашћење Министарства унутрашњих послова за бављење пословима израде главног пројекта заштите од пожара и пројеката посебних система заштите од пожара, а пројектанти личне лиценце, а у складу са чл.32 Закона о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/09, 20/15, 87/18, 87/18 – и др. закони);
- Објектима мора бити обезбеђен приступни пут за ватрогасна возила у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређење платоа за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара ("Сл. лист СРЈ", бр. 8/95);
- Предвидети употребу материјала и опреме за коју се могу обезбедити извештаји и атестна документација домаћих акредитованих лабораторија и овлашћених институција за издавање атеста, или за коју је могуће признати иностране исправе и знакове усаглашености сходно Уредби о начину признавања иностраних исправа и знакова усаглашености ("Сл. гласник СРС", бр.98/09, 110/16).

У поступку издавања локацијских услова надлежни орган је у обавези да у складу са чл. 54. Закона о планирању и изградњи и чл. 20 Уредбе о локацијским условима ("Сл.гласник РС", бр.87/23), прибави посебне услове заштите од пожара и експлозија.

Заштита од удеса

Мере за отклањање последица удеса (санација) су део процеса заштите од удеса, које имају за циљ праћење постудесне ситуације, обнављање и санацију животне средине, враћање у првобитно стање, као и уклањање опасности од могућности поновног настанка удеса. Да би се санација успешно спровела мора да обухвати израду Плана санације и израду Извештаја о удесу. Наведени методолошки приступ квалитативно отвара могућност дефинисања под којим условом ће ризик од рада опасних постројења на одређеном простору бити прихватљив и на који начин се може обезбедити добро управљање ризиком од удеса. Потреба за проценом ризика у животној средини настала је као резултат повећане свести о нужности заштите животне средине. Постало је очигледно да многи индустријски и развојни пројекти изазивају нежељене последице у животној средини, које би се могле спречити постојањем разрађеног механизма управљања ризиком од хемијског удеса.

Уколико се на терену, у зони утицаја соларног парка, утврди постојање неког од објеката РХМЗ инвеститор је дужан да се обрати РХМЗ ради регулисања односа, у складу са важећим Законом о метеоролошкој и хидролошкој делатности и важеће Уредбе о утврђивању локација метеоролошких и хидролошких станица државних мрежа и заштитних зона у околини станица.

У складу са важећим Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, инвеститор је дужан да уколико при извођењу земљаних радова наиђе на експлозивне остатке рата (ЕОР) о томе обавести најближу полицијску станицу или оперативни центар 112, као и да потенцијално опасно место обележи видљивим ознакама.

Услови за одлагање и третман отпада

Технологија рада соларне електране не подразумева стварање отпада од самог процеса производње електричне енергије, те након привођења простора планираној намени, односно пуштања електране у рад, потреба за евакуацијом истог престаје.

Уколико се у делу комплекса предвиде објекти за смештај чувара и мониторинг рада електране, за сакупљање отпада (дневно депоновање чврстог мешаног комуналног отпада) предвидети постављање 1 суда – контејнера са организованим одношењем из комплекса.

Грађевински отпад који може настати приликом реализације инфраструктурних инсталација, интерне колских прилаза, стаза и објеката, обавезно уредно прикупити на локацији, разврстати и класирати по карактеру и пореклу, уз обезбеђење одвоз са локације.

Заштита у току градње нових објеката

У току грађења нових објеката неопходно је предузети низ мера којима се минимизирају могући негативни утицаји на животну средину. Ове мере пре свега подразумевају:

- Планирање и спровођење активности на начин који представља најмањи ризик за људско здравље и животну средину, приликом извођења радова изградње, опремања, као и редовног рада пројеката у обухвату плана применити најбоље расположиве и доступне технологије, технике и опрему;
- Предузимање мера које обезбеђују заштиту и рационално коришћење земљишта, површинских и подземних вода, управљање насталим отпадом у складу са законском регулативом и санацију земљишта у случају изливања уља и горива током рада грађевинских машина и механизације;
- Дефинисање локација паркинга, путева за тешку механизацију, позајмишта и складишта грађевинског материјала;
- Дефинисање обавезе извођача радова да отпадни материјал који настане у процесу изградње (комунални отпад, грађевински материјали и сл.) прописно сакупи, разврста и одложи на за то предвиђену и одобрену локацију;
- Дефинисање обавезе извођача радова да отпадне материје које имају својство секундарних сировина, прописно складишти, до предаје лицу које има дозволу за управљање том врстом отпада (складиштење, третман, одлагање и сл.);
- Поступање са опасаним отпадом који настане у случају акцидентног цурења уља из камиона или механизације, у складу са законом и подзаконским актима који уређују област управљања опасним отпадом, прописно складиштење и обележавање до предаје овлашћеном оператеру, који има дозволу за поступање са том врстом отпада;
- Дефинисање обавезе извођача радова да одмах прекине радове и обавести надлежну организацију за заштиту споменика културе, ако се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете;
- Дефинисање обавезе извођача радова да одмах обавести надлежну организацију за заштиту природе, уколико се у току извођења радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког типа и минеролошко-петрографског порекла, за које се претпоставља да има својство природног споменика;
- Обезбеђење заштите природних станишта ретких животињских врста, код утврђивања положаја траса и објеката инфраструктурних система;
- Обезбеђење заштите пољопривредног и водног земљишта од нерационалног коришћења за потребе изградње планираног инфраструктурног система.

Обавезно је поштовање општих услова и мера заштите животне средине, природе, културних добара, техничко-технолошких мера и прописа утврђених позитивном законском регулативом и услова надлежних органа и организација.

2.9. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА

Зеленило и слободне површине предвидети искључиво кроз формирање травнатих или ливадских површина у складу са потребама и могућностима на терену. На пољопривредним површинама између панела могу се садити ниже зељасте биљке које су у функцији пољопривреде, у складу са потребама и могућностима на терену. Заштитни појас око комплекса, уколико за тим постоји потреба, формирати од листопадног шибља и нижег дрвећа.

2.10. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ГРАДЊЕ

Сви планирани објекти морају да задовољавају прописе везане за енергетску ефикасност објеката у складу са важећим Правилником о енергетској ефикасности зграда и Правилником о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда.

Правилником о енергетској ефикасности зграда ближе се прописују енергетска својства и начин израчунавања топлотних својстава објеката високоградње, као и енергетски захтеви за нове и постојеће објекте. У оквиру правилника дати су параметри за постизање енергетске ефикасности ираних објеката.

Утврђивање испуњености услова енергетске ефикасности зграде врши се изразом елабората ЕЕ, који је саставни део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање грађевинске дозволе, у складу са важећим Правилником.

Енергетски пасош чини саставни део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање употребне дозволе. Енергетски пасош зграде издаје се по извршеном енергетском прегледу зграде, у складу са важећим Правилником.

3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

3.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА КОМПЛЕКС СОЛАРНОГ ПАРКА

Према чл. 69. Закона о планирању и изградњи, објекти за производњу, трансформацију, дистрибуцију и пренос електричне енергије, могу се градити на пољопривредном земљишту, без обзира на катастарску класу пољопривредног земљишта, као и на шумском земљишту, без потребе прибављања сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде и шумарства. За потребе изградње наведених објеката на пољопривредном земљишту, могу се примењивати одредбе Закона о планирању и изградњи које се односе на препарцелацију, парцелацију и исправку граница суседних парцела, као и одредбе о непостојању обавезе парцелације, односно препарцелације, уколико су примењиве у зависности од врсте објеката.

Како предметни комплекс, у погледу одвијања процеса производње и дистрибуције електричне енергије, представља јединствену функционалну целину, правила грађења дефинисана су за цео обухват соларног парка, на основу одредница Плана вишег реда и услова имаоца јавних овлашћења

3.1.1. Врста и намена објеката који се могу градити под условима утврђеним Планом, односно врста и намена објеката чија је изградња забрањена

Соларни парк обухвата објекат за производњу електричне енергије – Фотонапонску соларну електрану "Бела Паланка" са сврхом пласирања произведене електричне енергије у дистрибутивну мрежу, планирану на пољопривредном земљишту и Површину за смештај енергетске инфраструктуре у дефинисаном грађевинском подручју (ТС 400/35kV и батеријски

систем за складиштење енергије – БЕСС) са алтернативном позицијом на к.п.бр.44 КО Моклиште.

Уоквиру комплекса Соларног парка утврђује се:

Основна намена: фотонапонска соларна електрана, објекти енергетске инфраструктуре (трафостаница, разводно постројење, батеријско складиште...), воде и водно земљиште

Могућа/компатибилна намена: монтажни објекти контејнерског типа за смештај чувара и за потребе надзора и мониторинга (командно-надзорна зграда).

Планира се постављање фотонапонских панела на тло преко носеће конструкције, која обезбеђује монтажу под одређеним углом у односу на раван земље, у циљу оптималног односа искоришћења енергије Сунчевог зрачења и расположиве површине на парцелама инвеститора. Панели се повезују у низове који се доводе на инверторе. Инвертори се даље путем каблова повезују на нисконапонску трансформаторску станицу.

Избор концепције инвертора (децентрализовани или централизовани концепт) као и распоред инверторских јединица одредиће се кроз даљу израду пројектно-техничке документације.

Технички елементи постројења соларне електране који се односе на осветљење постројења, систем надзора и узбуђивања, систем заштите од пожара и других акцидената, заштиту од атмосферског пражњења, систем управљања и надзора решаваће се кроз пројектну документацију, а у складу са техничким правилима и прописима, као и интерним стандардима и прописима испоручиоца опреме.

Приликом реализације Површине у функцији енергетске делатности поштовати следеће:

Темељи носеће конструкције за постројење које је контејнерског типа морају бити у границама зоне дозвољене изградње;

Средњенапонски каблови, као и сви други инфраструктурни објекти у функцији постројења за складиштење енергије, морају бити постављени у границама катастарске парцеле за коју Инвеститор мора приложити доказ о решеним имовинско-правним односима у складу са чл.135 и 69 Закона о планирању и изградњи;

Изградњом напред наведених објеката и инсталација, у нивелационом смислу не смеју бити угрожене суседне катастарске парцеле, односно сви насипи и усеци морају бити обезбеђени (шкарпе, потпорни зидови, габиони и сл.) у границама катастарске парцеле за коју Инвеститор мора приложити доказ о решеним имовинско-правним односима у складу са чл.135 и 69 Закона о планирању и изградњи.

3.1.2.Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле

У циљу спровођења планиране регулације, пројектом парцелације, препарцелације или исправке границе суседних парцела формирати парцеле у складу са дефинисаним аналитичким елементима.

За изградњу/постављање садржаја и елемената Соларне електране, не формира се посебна грађевинска парцела, али парцела мора имати приступ ради одржавања и отклањања кварова или хаварије. Као доказ о решеном приступу јавној саобраћајној површини признаје се и уписано право службености на парцелама послужног добра у корист парцела на повласном добру, односно уговор о успостављању права службености пролаза закључен са власником послужног добра, односно сагласност власника послужног добра, односно правноснажно решење ванпарничног суда којим се успоставља то право службености, односно други доказ о успостављању права службености кроз парцеле које представљају послужно добро, а налазе се између јавне саобраћајне површине и повласне парцеле.

У оквиру дефинисаних граница намене, могућа је подела на више катастарских парцела, а све у складу са Законом о пољопривредном земљишту и Закону о планирању и изградњи.

За потребе изградње 10 (20, 35)/0,4 kV трафостаница, у складу са чл. 69. Закона о планирању и изградњи, није потребно формирати посебну грађевинску парцелу.

За изградњу комплекса ТС 400/X kV и батеријског складишта БЕСС у функцији Соларне електране, може се формирати грађевинска парцела у складу са планским решењима.

3.1.3. Начин приступа комплексу соларне електране и интерна саобраћајна мрежа

Комплексу Соларног парка се приступа са постојећих некатегорисаних путева.

За потребе одржавања и приступа до опреме унутар комплекса планирати интерне саобраћајнице. Интерне саобраћајнице за кретање возила треба да буду конципиране као ободне, за једносмерно кретање минималне ширине 3,5 m.

Ивичне радијусе саобраћајног прикључка димензионисати на основу меродавног возила (ватрогасно возило).

На месту прикључења интерне саобраћајнице на јавну саобраћајну површину, висину уклопити са нивелетом приступног пута.

У оквиру комплекса потребно је обезбедити два паркинг места за сопствене потребе.

3.1.4. Положај објекта у односу на регулацију, границе грађевинске парцеле; грађевинске линије

По типологији, планирани објекти су слободностојећи објекти.

Минимално одстојање слободностојећег објекта од границе парцеле/комплекса износи 3,50m.

Грађевинске линије утврђене су према регулацији, и дефинисане су на графичком прилогу *Карта 3. Саобраћајно решење, урбанистичка регулација и нивелациони план са површинама јавне намене.*

Дозвољена грађевинска је линија до које је максимално дозвољено грађење, а објекти могу бити више повучени ка унутрашњости парцеле/комплекса.

У простору између регулационе и грађевинске линије може се поставити интерна саобраћајна инфраструктура, подземни инфраструктурни објекти, подземни инфраструктурни водови и сл.

3.1.5. Услови изградње других објеката на грађевинској парцели

Дозвољена је изградња више објеката на парцели/комплексу, с тим да улазе у укупни биланс урбанистичких параметара на нивоу грађевинске парцеле/комплекса.

3.1.6. Индекс заузетости

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле/комплекса износи 70% и у његов прорачун улази хоризонтална пројекција панела и свих пратећих и помоћних објеката на парцели/у комплексу.

3.1.7. Висинска регулација садржаја соларног парка

Највећа дозвољена спратност објекта трафостанице је П+0. Висина објекта трафостанице условљена је њеном технологијом рада.

Највећа дозвољена спратност монтажних објеката контејнерског типа за смештај чувара је П+0, а командно-надзорне зграде П+1.

Висина конструкције фотонапонских панела зависиће од изабране технологије и испоручиоца опреме, што ће се ближе дефинисати у техничкој документацији.

3.1.8. Ограђивање парцела

Комплекс соларне електране се ограђује транспарентном оградом максималне висине 2,20m. Ограда се поставља на регулациону линију и границу парцеле/комплекса (а може се повући и унутар парцеле/комплекса) тако да ограда, стубови ограде и капије буду на парцели која се ограђује. Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије.

3.1.9. Одводњавање површинских вода

Одвођење свих атмосферских вода обезбеђује се усмеравањем ка озелењеним површинама на сопственој парцели. Површинске воде са једне парцеле не могу се усмеравати према другој парцели.

3.1.10. Услови за уређење зелених површина на парцели

За зеленило и слободне површине предвидети најмање 25% површине грађевинске парцеле/комплекса. Зелене површине чини и зеленило између панела. Интерне саобраћајнице представљају део слободних површина.

3.1.11. Правила за архитектонско обликовање објеката

Користиће се стандардна, типизирана решења за све врсте објеката (соларни панели, енергетски објекти, монтажни објекти контејнерског типа), а коначан изглед зависиће од изабране технологије и ближе ће се дефинисати у фази израде техничке документације.

3.1.12. Инжењерско-геолошки услови

Главне црте рељефа резултат су деловања ерозивних сила на тектонској основи, чиме се створила подлога за формирање просторних целина, које непосредно утичу на укупну валоризацију потенцијала и функционалну и просторну организацију. У оквиру сваке целине могу се издвојити посебни предели који својим специфичностима могу различито да утичу на укупан развој подручја, а то су: крашки безводни тип предела, сипарски тип предела и превојни тип предела.

У сеизмолошком погледу, постоји опасност од земљотреса обзиром да је интензитет сеизмичког хазарда за највећи део територије Општине, за повратни период од 475 година у VII-VIII категорији (ЕМС скала), $M_w=4.4$ јединица Рихтерове скале.

3.1.13. Услови за уређење вода и водног земљишта

На водном земљишту дозвољава се изградња:

- објеката у функцији водопривреде,
- објеката инфраструктуре,
- приступних саобраћајница, путне инфраструктуре и пратеће инфраструктуре.

Забрањује се вршење радњи које могу оштетити корита и обале природних и вештачких водних токова и објеката за уређење водних токова и заштиту од штетног дејства вода; градња објеката на начин који омета протицање воде и леда; садња дрвећа, копање бунара, ровова и паралелних канала дуж насипа у појасу 50m према водотоку и 100m према брањеном подручју и мењање или пресецање токова подземних, минералних и термалних вода.

За изградњу објеката и извођење радова који могу трајно, повремено или привремено да утичу на промене у водном режиму, у току израде техничке документације потребно је прибављање водних услова којима се ближе дефинишу услови зод значаја за управљање водама.

3.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА МРЕЖА И ОБЈЕКТА ИНФРАСТРУКТУРЕ

Општи услови изградње инфраструктурних мрежа

Све инфраструктурне мреже налазиће се у регулационом појасу саобраћајница са распоредом који је дефинисан планом сваке инфраструктурне мреже. Промена положаја инфраструктурних мрежа у регулационом профилу саобраћајнице се дозвољава у случајевима када је то неопходно због ситуације на терену, а не сматра се изменом Плана, уз поштовање важећих техничких услова о дозвољеним растојањима код паралелног полагања и укрштања инфраструктурних водова. Дозвољено је вршити реконструкцију и санацију постојећих инфраструктурних инсталација истим или већим пречницима (капацитетима), у зависности од потреба, али по постојећим трасама.

Могуће је полагање инфраструктурних мрежа кроз земљиште осталих намена због услова прикључења објеката, а уз сагласност власника (корисника) земљишта о праву службености пролаза.

3.2.1. Саобраћајна инфраструктура

Механизација потребна у технолошком процесу изградње соларне електране, као и механизација која се користи у периоду одржавања не превазилази габарите и оптерећења стандардне пољопривредне механизације, те се може претпоставити да су постојећи некатегорисани путеви задовољавајуће носивости. За потребе транспорта елемената соларне електране приликом изградње и одржавања соларног парка, односно за потребе приступа Оператора дистрибутивног система за потребе одржавања објекта у току експлоатације, у случају да дође до потребе за привременом реконструкцијом, адаптацијом или рехабилитацијом некатегорисаног пута, његова реконструкција је могућа у складу са додатним условима надлежног предузећа које одржава општинске путеве.

3.2.2. Електроенергетска инфраструктура

За далеководе напонских нивоа 10 kV - 400 kV се обезбеђује заштитна зона (коридор) и изградња објеката (који нису намењени за трајни боравак људи) и друге инфраструктуре у коридору заштитног појаса далековода морају бити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 до 400kV ("Сл. лист СФРЈ", бр. 65/88 и "Сл. Лист СРЈ", бр. 18/92). Поред овог правилника градња испод и у близини далековода је условљена и:

- Правилником о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1 kV ("Сл. лист СФРЈ", бр. 4/74, 13/78; "Сл. лист СРЈ бр. 61/95),
- Правилником о техничким нормативима за уземљења електроенергетских постројења напона изнад 1000 V ("Службени лист СРЈ", бр.61/95),
- Законом о енергетици ("Сл. гласник РС", бр. 145/14, 95/18 - др. закон, 40/21, 35/23 - др. закон, 62/23 и 94/24),
- Законом о заштити од нејонизујућих зрачења ("Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 93/21) са припадајућим правилницима као што су: Правилник о границама нејонизујућим зрачењима ("Сл. гласник РС", бр.104/09) и Правилник о изворима нејонизујућих зрачењима од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања ("Сл. гласник РС", бр. 104/09),
- Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV ("Сл. лист СФРЈ", бр. 65 из 1988. год.; "Сл. лист СРЈ", бр.18 из 1992. год.),
- SRPS N.C0.101 - Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Заштита од опасности,
- SRPS N.C0.102 - Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Заштита од сметњи ("Сл. лист СФРЈ", бр.68/86),
- SRPS N.C0.104 - Заштита телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Увођење телекомуникационих водова у електроенергетска постројења ("Сл. лист СФРЈ", бр. 49/83).

У близини далековода, а ван заштитног појаса, потребно је размотрити могућност градње планираних објеката у зависности од индуктивног утицаја на:

- Потенцијалне планиране објекте од електропроводног материјала
- Потенцијалне планиране телекомуникационе водове (нема потребе да се ради у случају да се користе оптички каблови).

Уколико постоје објекти од електропроводног материјала, у зависности од насељености подручја, потребно је анализирати индуктивни утицај на максималној удаљености до 1000 m од осе далековода. Индуктивни утицај, у зависности од специфичне отпорности тла и насељености подручја, потребно је анализирати на максималној удаљености до 3000 m од осе далековода, у случају градње телекомуникационих водова.

Изградња објеката (који нису намењени за трајни боравак људи) и друге инфраструктуре у коридору заштитног и извођачког појаса далековода је, по правилу, могућа али је обавеза

инвеститора је да у фази планирања, пројектовања и изградње објекта или инфраструктуре прибави услове, сагласност и по потреби обезбеди надзор од стране електропривредног предузећа надлежног за изградњу/газдовање далеководом.

Трасе електроенергетских каблова одређене су претежно регулацијом саобраћајница и налазе се у простору тротоара.

Ширина рова за полагање каблова износи од 0,6 - 0,8 m, а дубина од 0,8 - 1,0 m.

На прелазима саобраћајница постављати 2-4 ПВ цеви пречника 100 mm, дужине зависно од регулационе ширине саобраћајнице.

При укрштању или паралелном вођењу кабла са инфраструктурним инсталацијама предвидети одстојања и заштиту истих од кабла и обрнуто у дужини према важећим прописима, односно према условима власника инсталација:

- при паралелном вођењу хоризонтално растојање енергетског кабла од цевовода водовода и канализације треба да износи најмање 0,3 m,
- при укрштању енергетског кабла са водоводном и канализационом мрежом кабл може бити испод или изнад цеви водовода или канализације са минималним растојањем 0,3 m, а у случају да не може да се испоштује овај услов кабл увући у заштитну цев,
- при паралелном вођењу са тк кабловима минимално растојање треба да износи 0,5 m,
- укрштање енергетских и тк каблова врши се нарастојању од 0,5 m. Угао укрштања треба да буде што ближи правом углу, али не мањи од 45°. Енергетски кабл се по правилу поставља испод тк кабла,
- укрштање гасовода са електроенергетским подземним високонапонским кабловима извешће се тако да се гасовод полаже испод електроенергетског кабла са минималним растојањем од 0,5 m од електроенергетског кабла до врха цеви гасовода,
- при паралелном вођењу гасовода и високонапонских или нисконапонских каблова одстојање треба да износи 0,5 m.

Прелазак електроенергетских каблова преко асфалтираних улица вршити бушењем трупа улица, са постављањем ПЕ цеви пречника 110 mm на дубини од 1,20 m од коте коловоза.

3.2.3. Телекомуникациона инфраструктура

Трасе каблова ТК мреже одређене су регулацијом саобраћајница и налазе се у простору тротоара на око 0,5 m од ивичњака или регулационе линије зависно од постојећих инфраструктурних мрежа у саобраћајници.

На деловима где није извршена регулација саобраћајница по урбанистичкој документацији полагање каблова вршиће се у регулационој ширини саобраћајница и то на растојању 0,5 m од ограда дворишта, тј. од регулационе линије саобраћајнице, са обавезом да се исти заштите или измeste о трошку инвеститора код реализације саобраћајница по урбанистичкој документацији.

Дубина полагања каблова ТК мреже је 0,8 - 1,0 m од коте постојећег терена.

Оптички кабл се може полагати у исти ров са претплатничким кабловима. За полагање оптичких каблова у ров полагати полиетиленске цеви пречника 40 mm, које ће послужити као заштита или резерва за касније "удување" оптичког кабла. Димензије рова за полагање оптичког кабла износе 0,4 x 0,8 m.

На местима преласка каблова преко саобраћајница поставити полиетиленске цеви пречника 110 mm, а дужине - ширина коловоза плус 0,60 m, кроз које ће се положити кабл. Дубина полагања полиетиленских цеви износи 1,20 m од коте терена.

Код пројектовања и изградње ТК мреже морају се поштовати следећи услови :

- при паралелном вођењу ТК и енергетских каблова минимално растојање је 0,3 m за водове 1 kV, односно 0,5 m за водове 10 и 35 kV. Код укрштања, електроенергетски кабл се полаже испод ТК кабла са минималним растојањем од 0,5 m. Најмањи угао укрштања телефонског и електроенергетског кабла износи 45°.

- при паралелном полагању ТК каблова са водоводном и канализационом мрежом минимално хоризонтално растојање је 1,0 m. Код укрштања ТК каблова са водоводном и канализационом мрежом, ТК се полаже изнад водоводне и канализационе мреже са минималним растојањем од 0,2 m од темена водоводне или канализационе цеви, с тим што се ТК кабл полаже у заштитну цев постављену управно на трасу водовода или канализације у дужини најмање од по 1,0 m лево и десно од цеви,
- прелазак ТК каблова преко асфалтираних улица вршити бушењем трупа улица, са постављањем ПЕ цеви пречника 110 mm на дубини од 1,2 m од коте коловоза.

3.5. ЛОКАЦИЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ОБАВЕЗНА ИЗРАДА ПРОЈЕКТА ПАРЦЕЛАЦИЈЕ, ОДНОСНО ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈЕ, УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА И УРБАНИСТИЧКО АРХИТЕКТОНСКОГ КОНКУРСА, ОДНОСНО ПРОЈЕКТА УРБАНЕ КОМАСАЦИЈЕ

Обавезна је израда пројекта парцелације, односно препарцелације за:

- површине јавне намене које су утврђене новом регулационом линијом (која се не поклапа са катастром),
- површине осталих намена које се граниче са површинама јавне намене, које су утврђене новом регулационом линијом (која се не поклапа са катастром).

Овим Планом нису дефинисане локације за даљу урбанистичку разраду, као ни израда пројекта урбане комасације.

Планска решења спроводиће се директно на основу утврђених Правила уређења и грађења, уз поштовање следећих смерница:

- Избор локације ТС, процена најоптималније диспозиције и снаге Соларне електране, одабир опреме (врсте и количине), трасирање интерних путева и сл. је предмет даље разраде техничке документације.
- Диспозиција елемената комплекса соларног парка је дата оријентационо и могућа је прерасподела садржаја (измена позиција елемената Соларне електране) унутар катастарских парцела које су предмет обухвата овог Плана.
- Снага предметне Соларне електране ће се дефинисати сходно условима за прикључење предузећа "Електромрежа Србије" а.д.
- Фотонапонску Соларну електрану могуће је планирати на обе катастарске парцеле (к.п.бр.47 и 44 КО Моклиште) истовремено или кроз фазну реализацију. Дозвољена је фазна изградња до реализације максималних капацитета, тако да се у свакој фази обезбеди несметано функционисање у смислу саобраћајног приступа и задовољења технолошких и инфраструктурних потреба функционисања Соларне електране.

Приликом спровођења Плана, за потребе урбанистичко – архитектонске разраде локације и утврђивања и уређења површина јавне намене, могуће је покретање израде урбанистичког пројекта, што се неће сматрати одступањем од Плана.

Б. САДРЖАЈ ГРАФИЧКОГ ДЕЛА

1.0. Граница плана и постојеће стање коришћења простора	1: 2 500
2.0. Детаљна намена површина и подела на карактеристичне целине	1: 2 500
3.0. Саобраћајно решење са површинама јавне намене, грађевинским линијама и аналитичко-геодетским елементима	1: 1 000
4.0. Мреже и објекти инфраструктуре: Синхрон план	1: 1 000

Г. САДРЖАЈ ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

1. Одлука о изради Плана;
2. Извод из планског документа вишег реда;
3. Рани јавни увид (Материјал за Рани јавни увид / Новински оглас / Извештај Комисије за планове);
4. Услови имаоца јавних овлашћења;
5. Образложење.
- 6.

Д. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

План је израђен у аналогном и дигиталном облику и доставља се: Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Агенцији за просторно планирање и урбанизам Републике Србије, Општинској управи општине Бела Паланка, ЈП Заводу за урбанизам Ниш и Инвеститору.

У поступку спровођења, уколико наведени правилници престану да важе, примењиваће се правилник који је на снази, што се неће сматрати изменом Плана.

Републичком геодетском заводу достављају се графички прилог 3.0. *Саобраћајно решење са површинама јавне намене, грађевинским линијама и аналитичко-геодетским елементима.*

Текстуални део Плана објављује се у "Службеном листу Града Ниша", а План се у целости објављује у електронском облику и доступан је на увид јавности.

План ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Града Ниша".

Број: _____

Бела Паланка, _____ 2025. године

**СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
БЕЛА ПАЛАНКА**

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

Александра Пејчић

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

"СОЛАРНОГ ПАРКА У КО МОКЛИШТЕ"

- НАЦРТ ПЛАНА -

План детаљне регулације "Соларног парка у КО Моклиште" (у даљем тексту: План), ради се на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације "Соларног парка у КО Моклиште" ("Сл.лист града Ниша", бр.110/23), чији је саставни део Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације "Соларног парка у КО Моклиште".

Иницијатива за израду Плана покренута је од стране наручиоца (инвеститора) "АВР Солар Парк Исток" д.о.о. Београд, са седиштем на адреси: Балканска 2, 11000 Београд, МБ: 21917591, док је Носилац израде Општинска управа општине Бела Паланка – Одељење за урбанизам, грађевинарство, имовинско-правне и стамбено-комуналне послове. Обрађивач Плана је ЈП Завод за урбанизам Ниш.

Подручје Плана обухвата катастарске парцеле на територији КО Моклиште у општини Бела Паланка, површине од **356,77ha**.

Планирање, коришћење, уређење и заштита засниваће се на принципима уређења и коришћења простора утврђених чланом 3. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), Правилнику о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког ирања ("Сл. гласник РС", бр. 32/19) и другим законским и подзаконским актима и документима Републике Србије којима се уређује ова област.

План је заснован на планској, студијској и другој документацији, резултатима досадашњих истраживања и важећим документима у Републици Србији и израђује се у дефинисаном обухвату Просторног Плана општине Бела Паланка ("Сл.лист Града Ниша", бр. 77/11, 1/22, 66/22, 25/24 и 28/24, у даљем тексту: Просторни план).

Циљ израде Плана је обезбеђивање услова за просторно уређење и изградњу земљишта и његов одрживи еколошки развој у складу са планираним капацитетима изградње соларног парка, дефинисање површина јавне и остале намене, саобраћајно и инфраструктурно опремање, као и утврђивање правила уређења и грађења на предметном простору. Концептуални оквир планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја заснива се на еколошком развоју општине Бела Паланка, уз повећање учешћа обновљивих извора енергије према расположивим капацитетима и важећим стандардима у енергетском сектору, а у складу са принципима одрживости.

Правни основ за израду и доношење Плана садржан је у одредбама Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12-одлука УС, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и Правилника о садржини, начину и поступку израде планских докумената просторног и урбанистичког планирања ("Службени гласник РС", бр. 32/19), Одлуке о изради Плана детаљне регулације "Соларног парка у КО Моклиште" ("Сл. лист града Ниша", бр. 110/23) и Статута општине Бела Паланка ("Сл.лист града Ниша", бр.14/19).

Плански основ за израду Плана представља Закон о Просторном у Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Сл.гласник РС", бр.88/10); Регионални просторни за подручје Нишавског, Топличког и Пиротског управног округа ("Сл. гласник РС", бр. 1/13); Просторни подручја инфраструктурног коридора Ниш – граница Бугарске ("Сл. гласник РС", бр. 86/09, 96/17 и 101/21) и Просторни општине Бела Паланка ("Сл. лист Града Ниша", бр. 77/11, 1/22, 66/22, 25/24 и 28/24).

Рани јавни увид обављен је у периоду од 29.12.2023. до 12.01.2024. године, о чему је сачињен Извештај Комисије за планове општине Бела Паланка број 350-42/2023-IV/02 од 16.01.2024. године.

ЈП Завод за урбанизам Ниш

в.д. Директора,

Милан Милојевић, маг.инж.саоб.

**Одељење за урбанизам, грађевинарство,
имовинско-правне и стамбено-комуналне послове
Руководилац одељења:**

Милица Ристић-Срдић, дипл.правник

ОПШТИНА
БЕЛА ПАЛАНКА

**ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
"СОЛАРНОГ ПАРКА У КО МОКЛИШТЕ"**

- НАЦРТ ПЛАНА -

Бела Паланка, 2025. године

ОПШТИНА
БЕЛА ПАЛАНКА

**ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
"СОЛАРНОГ ПАРКА У КО МОКЛИШТЕ"
- НАЦРТ ПЛАНА -**

НАРУЧИЛАЦ ПЛАНА
"АВР СОЛАР ПАРК ИСТОК" Д.О.О. БЕОГРАД

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА
ОПШТИНСКА УПРАВА
ОПШТИНЕ БЕЛА ПАЛАНКА

ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ
ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

Руководилац израде Плана,
Мариана Митић, дипл.инж.арх.
лиценца број 200 1455 14

В.Д.Директора,
Милан Милојевић, маст.инж.саоб.

2025. година

НА ИЗРАДИ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ "СОЛАРНОГ ПАРКА У КО МОКЛИШТЕ",
УЧЕСТВОВАЛИ СУ:

НАРУЧИЛАЦ:	"АВР СОЛАР ПАРК ИСТОК" Д.О.О. БЕОГРАД
НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:	ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ БЕЛА ПАЛАНКА
ОБРАЂИВАЧ:	ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ
СТРУЧНИ ТИМ	
РУКОВОДИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА:	Мариана Митић, дипл.инж.арх.
Полазне основе, урбанизам:	Мариана Митић, дипл.инж.арх. Милена Петровић, дипл.инж.арх.
Саобраћај:	Марија Марковић, дипл.инж.грађ.
Енергетска и телекомуникациона инфраструктура:	Миодраг Петровић, дипл.инж.ел.
Геодезија:	Зорица Голубовић, инж.геод.
Техничка подршка:	Зоран Павловић, ел.тех. Марко Томовић, мат. гимн.

в.д. Директора,

Милан Милојевић, маст.инж.саоб.

Садржај

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

- Решење о регистрацији предузећа
- Лиценца одговорног урбанисте
- Изјава одговорног урбанисте

А. ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	2
-----------------------	---

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА	3
1.2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА	3
1.3. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦЕ ПЛАНА	6
1.4. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА	7
1.5. ПРИКУПЉЕНИ УСЛОВИ И ПОДАЦИ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА	9

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

2.1. ПОДЕЛА НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ И УРБАНИСТИЧКЕ ЗОНЕ СА КОНЦЕПЦИЈОМ УРЕЂЕЊА	11
2.2. ОПИС ДЕТАЉНЕ НАМЕНЕ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА, СА БИЛАНСОМ ПОВРШИНА	11
2.2.1. Површине јавне намене	11
2.2.2. Површине остале намене	12
2.2.3. Биланс површина	12
2.3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ	13
2.3.1. Регулационо-нивелационо решење површина јавне намене и грађевинске линије	13
2.3.2. Нивелационе коте улица	13
2.4. КОРИДОРИ И КАПАЦИТЕТИ ЗА САОБРАЋАЈНУ И ДРУГУ ИНФРАСТРУКТУРУ, СА УСЛОВИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ	
2.4.1. Некатегорисани (атарски) путеви	13
2.4.2. Електроенергетска инфраструктура	14
2.4.3. Телекомуникациона инфраструктура	18
2.4.4. Водоводна инфраструктура	18
2.4.5. Канализациона инфраструктура	18
2.4.6. Топлификација и гасификација	18
2.5. ПОПИС ПАРЦЕЛА И ОПИС ЛОКАЦИЈА ЗА ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ	18
2.6. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА, ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА	18
2.7. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА, ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА	19

2.7.1. Заштита природних добара и природног наслеђа	19
2.7.2. Заштита непокретних културних добара, природног и културног наслеђа.....	21
2.8. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ	21
2.9. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА	24
2.10. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ГРАДЊЕ.....	24

3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

3.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА КОМПЛЕКС СОЛАРНОГ ПАРКА	24
3.1.1. Врста и намена објеката који се могу градити, односно класа и намена објеката чија је изградња забрањена	24
3.1.2. Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле	25
3.1.3. Начин приступа комплексу соларне електране и интерна саобраћајна мрежа	26
3.1.4 Положај објекта у односу на регулацију, границе грађевинске парцеле; грађевинске линије.....	25
3.1.5. Услови изградње других објеката на грађевинској парцели.....	26
3.1.6. Индекс заузетости	26
3.1.7. Висинска регулација садржаја соларног парка	26
3.1.8. Ограђивање парцела.....	26
3.1.9. Одводњавање површинских вода	26
3.1.10. Услови за уређење зелених површина на парцели	27
3.1.11. Правила за архитектонско обликовање објеката	27
3.1.12. Инжењерско-геолошки услови	27
3.1.13. Услови за уређење вода и водног земљишта.....	27
3.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА МРЕЖА И ОБЈЕКТА ИНФРАСТРУКТУРЕ	27
3.2.1. Саобраћајна инфраструктура	28
3.2.2. Електроенергетска инфраструктура	28
3.2.3. Телекомуникациона инфраструктура.....	29
3.5. ЛОКАЦИЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ОБАВЕЗНА ИЗРАДА ПРОЈЕКТА ПАРЦЕЛАЦИЈЕ, ОДНОСНО ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈЕ, УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА И УРБАНИСТИЧКО-АРХИТЕКТОНСКОГ КОНКУРСА, ОДНОСНО ПРОЈЕКТА УРБАНЕ КОМАСАЦИЈЕ.....	30
В. САДРЖАЈ ГРАФИЧКОГ ДЕЛА.....	31
Г. САДРЖАЈ ДОКУМЕНТАЦИОНЕ ОСНОВА	31
Д. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	32

Преглед табеларних приказа

Табела 1: Преглед пружених услова и података за израду Плана.....	9
Табела 2: Биланс површина.....	12

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

На основу члана 35. став. 7. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12-одлука УС, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и члана 40. став 1. тачка 5. Статута општине Бела Паланка ("Службени лист Града Ниша", бр.14/19), Скупштина општине Бела Паланка, на седници одржаној __. __.2025. године, донела је

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ "СОЛАРНОГ ПАРКА У КО МОКЛИШТЕ" - НАЦРТ ПЛАНА-

А. ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

План детаљне регулације "Соларног парка у КО Моклиште" (у даљем тексту: План), ради се на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације "Соларног парка у КО Моклиште" ("Сл.лист града Ниша", бр.110/23), чији је саставни део Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације "Соларног парка у КО Моклиште".

Иницијатива за израду Плана покренута је од стране наручиоца (инвеститора) "АВР Солар Парк Исток" д.о.о. Београд, са седиштем на адреси: Балканска 2, 11000 Београд, МБ: 21917591, док је Носилац израде Општинска управа општине Бела Паланка – Одељење за урбанизам, грађевинарство, имовинско-правне и стамбено-комуналне послове. Обрађивач Плана је ЈП Завод за урбанизам Ниш.

Подручје Плана обухвата катастарске парцеле на територији КО Моклиште у општини Бела Паланка, површине од **356,77ha**.

Планирање, коришћење, уређење и заштита засниваће се на принципима уређења и коришћења простора утврђених чланом 3. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), Правилнику о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког ирања ("Сл. гласник РС", бр. 32/19) и другим законским и подзаконским актима и документима Републике Србије којима се уређује ова област.

План је заснован на планској, студијској и другој документацији, резултатима досадашњих истраживања и важећим документима у Републици Србији и израђује се у дефинисаном обухвату Просторног плана општине Бела Паланка ("Сл.лист Града Ниша", бр. 77/11, 1/22, 66/22, 25/24 и 28/24, у даљем тексту: Просторни план).

Циљ израде Плана је обезбеђивање услова за просторно уређење и изградњу земљишта и његов одрживи еколошки развој у складу са планираним капацитетима изградње соларног парка, дефинисање површина јавне и остале намене, саобраћајно и инфраструктурно опремање, као и утврђивање правила уређења и грађења на предметном простору. Концептуални оквир планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја заснива се на еколошком развоју општине Бела Паланка, уз повећање учешћа обновљивих извора енергије према расположивим капацитетима и важећим стандардима у енергетском сектору, а у складу са принципима одрживости.

План садржи Текстуални део (Општи и Плански део) и Графички део (карте Постојећег стања и Планских решења).

План представља основ за директно спровођење, односно за решавање имовинско-правних односа, издавање локацијских услова и грађевинских дозвола.

1. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Правни основ

- Закон о планирању и изградњи ("Сл.гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања ("Сл.гласник РС", бр. 32/19);
- Одлука о изради Плана детаљне регулације "Соларног парка у КО Моклиште ("Сл. лист града Ниша", бр. 110/23);
- Статут општине Бела Паланка ("Сл.лист града Ниша", бр.14/19) и други законски и подзаконски акти и документи Републике Србије којима се уређује ова област.

Плански основ

- Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Сл.гласник РС", бр.88/10);
- Регионални просторни план за подручје Нишавског, Топличког и Пиротског управног округа ("Сл. гласник РС", бр. 1/13);
- Просторни план подручја инфраструктурног коридора Ниш – граница Бугарске ("Сл. гласник РС", бр. 86/09, 96/17 и 101/21);
- Просторни плана општине Бела Паланка ("Сл. лист Града Ниша", бр. 77/11, 1/22, 66/22, 25/24 и 28/24).

1.2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

Како су плански документи ширег подручја, који су наведени као плански основ, хијерархијски усаглашени, за потребе израде Плана наводе се следећи изводи:

- *Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", бр.88/10)*, којим су дефинисани основни правци развоја свих инфраструктурних система у Републици Србији; прекогранична, међурегионална и трансдржавна интеграција Републике Србије и њених региона и општина у окружењу. Овај појас јача могућност просторне интеграције Републике Србије у правцу Босне и Херцеговине на западу, односно Бугарске и Коридора IV на истоку. Република Србија има природне погодности и добар потенцијал за производњу енергије из обновљивих извора, што би могло да допринесе смањењу увозне зависности земље и умањи штетне ефекте стаклене баште. У обновљиве изворе енергије (ОИЕ) чији потенцијал постоји у Републици Србији спадају: енергија биомасе (укључујући биогаз и биогориво), енергија малих хидроелектрана, енергија сунца, енергија ветра и геотермална енергија. Сваки од ових извора има своје специфичности и услове под којима је њихово коришћење економски оправдано. Осим тога, постоје посебне погодности и потребе за њихово организовано коришћење у тзв. децентрализованом производњи топлотне енергије (сагоревањем биомасе, коришћењем геотермалне енергије и сакупљањем сунчевог зрачења) и електричне енергије (изградњом малих хидроелектрана - снаге до 10 MW и ветроелектрана, као и коришћењем фотонапонских (PV) система. Битна карактеристика обновљивих извора енергије је да су то чисти, еколошки прихватљиви извори енергије,

који значајно доприносе смањењу загађења животне средине (ваздуха, воде и земљишта). Степен коришћења ОИЕ у Републици Србији је веома низак, ако се изузме искоришћење великих водених токова. Главни разлог је у томе што су трошкови коришћења обновљивих извора енергије знатно виши од трошкова коришћења конвенционалних извора енергије. Енергетски потенцијал ОИЕ у Републици Србији износи преко 4,3 милиона тона еквивалентне нафте (у даљем тексту Мтен) годишње, што представља око четвртину тренутне потрошње примарне енергије. Основни циљ је значајније повећање учешћа ОИЕ у енергетском билансу Републике Србије, уз поштовање принципа одрживог развоја. Основна концепција развоја ОИЕ у Републици Србији засниваће се на следећем: испитивању свих услова на којима је предвиђена изградња различитих система обновљиве енергије (ски, технички, метеоролошки, инфраструктурни услови, пројектни захтеви, технички прописи, законске одредбе, образовни кадар, економски потенцијали локалне заједнице, могућност финансирања); развијању и реализовању пројеката на регионалном и локалном нивоу; покретању иницијативе за оснивање националне мреже за управљање обновљивим изворима енергије, која ће се бавити и промоцијом употребе ОИЕ; утврђивању техничког потенцијала ефикасности система конверзије природно расположиве енергије у друге облике енергије; утврђивању потенцијала појединачних локација за производњу енергије из ОИ; увођењу децентрализоване организационе структуре енергетских система који се заснивају на обновљивим локалним енергетским изворима (нпр. индустријски и пољопривредни отпадни материјали и енергетске шуме су волуминозна горива која се не могу економски транспортовати на велика растојања и чија производња, дистрибуција и коришћење морају услед тога да буду организовани на регионалној основи); подстицању коришћења локалних енергетских извора и иницијатива, изградња одговарајуће техничке и социјалне инфраструктуре, уједначенији развој земље и увођење интегралног планирања. Технички искористив енергетски потенцијал обновљивих извора енергије је веома значајан и процењен је на преко 4,3 Мтен годишње - од чега се око 2,7 Мтен налази у искоришћењу биомасе (63%), 0,6 Мтен у неискоришћеном хидропотенцијалу (14%), 0,2 Мтен у постојећим геотермалним изворима (4%), 0,2 Мтен у енергији ветра (5%) и 0,6 Мтен у искоришћењу сунчевог зрачења (14%). Концепција развоја представља: веће коришћење ОИЕ, уз боље енергетске ефекте, мање угрожавање животне средине, већа могућност ангажовања домаћег капитала, подстицај развоју малих предузећа у области технологија везаних за ОИЕ, раст запошљавања; израда студије потенцијала свих обновљивих извора са економским показатељима којима би се утврдила рентабилност, ризици и тржишни услови (домаћи, светски) за сваки обновљиви извор; одређивање технологија за производњу и увођење подстицајних мера; унапређење постојеће и изградња нове инфраструктуре за потребе дистрибуције и коришћења ОИЕ; дефинисање система примене на одређеним (повољним) локацијама; јачање свести и знања у погледу коришћења ОИЕ; даљи и интензивнији развој и примена ОИЕ на територији Републике Србије чиме би се омогућило побољшавање енергетске слике и смањење трошкова увоза фосилних горива, као и трошкова дистрибуције енергије на веће удаљености; дефинисање система стимулације и обавезности коришћења извора на локалном и регионалном нивоу који би допринео знатној уштеди средстава за спровођење дистрибутивних система и остваривању вишеструких еколошких предности; подстицање нових истраживања, финансираних од стране државних институција или ино партнера, која би детерминисала нове потенцијалне локације за експлоатацију. Мере и инструменти су: правно-институционални оквир: увођење законске регулативе која дефинише ширу примену ОИЕ у Републици Србији; израда правилника и стандарда на националном нивоу (у погледу производње, дистрибуције, коришћења и квалитета); тржишно-економски и развојни оквир: стабилна и квалитетна дистрибутивна мрежа, као и континуитет у снабдевању; увођење модерних технологија; обезбеђење квалитета енергије и енергената из ОИ према стандардима ЕУ, субвенционисање, пореске олакшице, као и друге подстицајне мере на нивоу домаћинства, које повећавају економску оправданост инвестирања у ове системе; организационо-институционалне мере: јачање институција на различитим нивоима; развој тржишта ОИЕ, обука кадра који

учествује у пројектовању, производњи, уградњи и одржавању уређаја и система; осим тога; неопходна је и техничка помоћ и консултације са инвеститорима приликом израде бизнис планова и студија изводљивости.

- *Регионални просторни план за подручје Нишавског, Топличког и Пиротског управног округа ("Службени гласник РС", бр. 1/13).* Просечна годишња вредност енергије сунчевог зрачења за територију која се налази у захвату просторног плана износи од 4 до 4.2 kWh/m²/дан (хоризонтална мерна површина), а вредности се крећу и изнад 4.8 kWh/m²/дан (мерна површина под углом 30° према југу) тако да подручје а спада у подручја повољна за експлоатацију енергије сунца. Неопходно је урадити студије, техничко-економске анализе и мерења које ће показати исплативост великих инвестиција у овај вид обновљивих извора енергије и најповољније локације за изградњу у захвату просторног плана. Коришћење соларних колектора за добијање санитарне топле воде у домаћинствима, пословним и индустријским објектима, као и грејање пластеника у пољопривреди је један од начина једноставног и ефикасног коришћења енергије сунца.
- *Просторни план подручја инфраструктурног коридора Ниш – граница Бугарске ("Службени гласник РС", бр. 86/09, 96/17 и 101/21),* којом је утврђено да путни правац Е-80 Ниш – граница Бугарске има веома значајну саобраћајну функцију у Републици Србији (ДП бр. IА – А4) (М1.12), као и у мрежи Е путева средње и југоисточне Европе. Функционално представља крак основног магистралног пута (ДП бр. IА – А1) (М-1), који се пружа у правцу Бугарске и Турске, односно земаља Блиског и Средњег Истока, а саобраћајно-стратешки се поклапа са правцем трансевропског (ТЕМ) пута и краком "Ц" Паневропског мултимодалног коридора "10". Као саставни део оптималне путне везе између европске и азијске путне мреже има велики значај у комуницирању Европе са Блиским Истоком преко територије Републике Србије и у повезивању земаља западно европског и алпског подручја са земљама на југоистоку Европе и подручју Азије.
- *Просторни план општине Бела Паланка ("Службени лист Града Ниша", бр.77/11, 1/22, 66/22, 25/24 и 28/24).* Решења и смернице у погледу коришћења, уређења и заштите простора, дефинисања површина јавне и остале намене, као и траса за саобраћајну, енергетску и комуналну инфраструктуру, дефинисана су у складу са планским документима вишег реда и релевантним планским документима. Просторни план садржи: Полазне основе, Планска решења просторног развоја, Пропозиције просторног развоја и Графичке приказе са четири рефералне карте: 1."Намена простора", 2."Мреже и инфраструктурни системи" 3."Туризам и заштита простора" и 4."Карта спровођења". Просечна годишња вредност дневне енергије сунчевог зрачења за територију која се налази у захвату Просторног плана износи од 4 до 4.2 kWh/m² (хоризонтална мерна површина), а вредности се крећу од 4.6 до 4.8 kWh/m² (мерна површина под углом 30° према југу) тако да подручје плана спада у подручја повољна за експлоатацију енергије сунца. Неопходно је урадити студије, техничко-економске анализе и мерења које ће показати исплативост великих инвестиција у овај вид обновљивих извора енергије и најповољније локације за изградњу у захвату плана. Коришћење соларних колектора за добијање санитарне топле воде у домаћинствима, пословним и индустријским објектима један је од начина једноставног и ефикасног коришћења енергије сунца. У домену пољопривредне производње енергија сунца се може користити за грејање пластеника и стакленика путем соларних колектора. Локације соларних електрана ће се одредити накнадно, на простору катастарских општина: Бела Паланка ван варош, Мокра, **Моклиште**, Букуровац, Доња Глама, Дол, Клење, Сињац и Љубатовица, након даљих истраживања, испитивања и утврђивања економске исплативости. **Дозвољена је изградња соларних електрана на свим локацијама у захвату Просторног плана које испуњавају услове, у складу са законом. За потребе изградње објеката ветрогенератора и соларних фотонапонских постројења (соларних електрана) и постројења за биомасу предвиђена је даља разрада плановима детаљне регулације.** Из даље урбанистичке разраде Просторног плана (ПДР и УП) за обновљиве изворе енергије, изузимају се соларне инсталације које се постављају на објектима

(стамбене, помоћне и економске) за обезбеђење топлотне и производњу електричне енергије (за интерну и комерцијалну потрошњу), дефинисаног капацитета у складу са важећом законском регулативом. Подручје у граници ПДР-а је Просторним планом дефинисано као пољопривредно и водно земљиште. У обухвату ПДР-је, намена простора ће бити дефинисана и заснована на поштовању постојећег начина коришћења, у складу са Просторним планом и са циљевима израде ПДР-је. У поглављу "2.2.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА", тачка "2.2.1.1. Пољопривредно земљиште", наводи се следеће: Обезбеђује се заштита пољопривредне, еколошке, рекреативне и пејзажно-естетске функције пољопривредног земљишта високог бонитета дуж саобраћајних коридора. Не дозвољава се стамбена и друга изградња на обрадивом пољопривредном земљишту прве, друге, треће, четврте и пете катастарске класе, осим изузетака забране у складу са Законом о пољопривредном земљишту. **У складу са Законом, на пољопривредном земљишту забрањена је изградња, осим: за изградњу економских објеката у функцији пољопривреде, сточарства или воћарства, за изградњу објеката инфраструктуре и то првенствено на земљишту нижег бонитета и за проширење грађевинског подручја кроз израду одговарајућег урбанистичког плана.** Изградња пословних објеката у функцији пољопривреде, сточарства и воћарства (објекти за прераду производа из ових области и њихово складиштење), могућа је уз предуслов да постоји могућност инфраструктурног опремања локације и уз израду претходне студије о процени утицаја на животну средину, а у складу са законом, техничким прописима и нормативима за ову врсту објеката. У поглављу "2.2.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА", тачка "2.2.1.6. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре", поднаслов "Обновљиви извори енергије", напомиње се следеће: **Постојећи законски оквир који се непосредно односи на припрему документације и изградњу ОИЕ чине прописи из подручја енергетике, водопривреде, пољопривреде, уређења простора и изградње објеката, заштите животне средине, имовинско-правних односа.**

1.3. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦЕ ПЛАНА

Граница планског подручја почиње у граничној тачки к.п.бр.1/1 и 164 КО Моклиште (Општина Бела Паланка) од ове тачке на југоисток прати северну границу к.п.бр.47 КО Моклиште, границом КО Доњи Рињ и КО Моклиште и даље границом КО Доња и КО Моклиште прати североисточну границу к.п.бр.44 КО Моклиште, у прелому на југозапад границом КО Дол и КО Моклиште прати југосточну границу к.п.бр.44 КО Моклиште, правцем северозапада југозападном границом к.п.бр.44 КО Моклиште до граничне тачке к.п.бр.44 и 3659 КО Моклиште. Од ове тачке ка западу пресеца к.п. бр.12319, наставља правцем југозапада јужном границом к.п.бр.47 КО Моклиште, у прелому на северозапад западном границом к.п.бр.47 КО Моклиште до граничне тачке к.п.бр.140/2 и 142 КО Моклиште. Од ове тачке ка југу источном границом к.п.бр.12320 КО Моклиште (општински пут Моклиште-Доњи Рињ-Горњи Рињ до граничне тачке к.п.бр.2162 и 2163 КО Моклиште, одавде планираном источном регулационом линијом пресеца к.п.бр.2163, 2164, 2165, 2166/3, 2167, 2183 и 2184 КО Моклиште источном границом к.п.бр.12320 КО Моклиште до граничне тачке к.п.бр.2381/1 и 2383/1 КО Моклиште, источном регулационом линијом пресеца к.п.бр.2383/1, 2383/6 и 2385/2 КО Моклиште, и даље источном границом к.п.бр.12320 КО Моклиште до граничне тачке к.п.бр.2398 и 2413 КО Моклиште. Од ове тачке планираном источном регулационом линијом пресеца к.п.бр.2413 и 2418 КО Моклиште до тачке $Y=7\ 605\ 348.61$, $X=4\ 791\ 297.56$; пресеца к.п.бр. 12320 КО Моклиште у прелому на север прати западну границу к.п.бр.12320 КО Моклиште, делом планираном западном регулационом линијом пресеца к.п.бр.2353 КО Моклиште и даље правцем севера западном границом к.п.бр.12320 КО Моклиште до граничне тачке к.п.бр.309 и 308 КО Моклиште пресеца к.п.бр. 308 КО Моклиште, одавде ка северу западном границом к.п.бр.12320 КО Моклиште до почетне тачке.

Из границе планског подручја изузимају се к.п.бр.42/1, 42/2, 42/3, 42/4, 43/1, 43/2, 43/3, 43/4, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 58 и 59 КО Моклиште.

Подручје Плана обухвата целе катастарске парцеле бр. 41; 44; 47; 49; 136; 137; 138; 139; 141; 142; 143; 144; 145; 146; 147; 148; 149; 150; 151; 152; 153; 154; 155; 156; 157; 158; 159; 160; 161; 162; 163; 12368; 3758; 3759 и делове катастарских парцела бр. 48; 308; 12319; 12320; 2163; 2164; 2165; 2166/3; 2167; 2183; 2184; 2383/1; 2383/6; 2385/2; 2413; 2418; 2353, све у КО Моклиште, у површини од 356,77ha.

1.4. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Територија Плана се налази на јужним обронцима Сврљишких планина, омеђена је са запада Ждрелом, са југа Равништем и Дубровом, са истока Базовиком и Великом њивом и на северу врхом Равна глава који се налази на 900 mnm. У хипсометријском смислу обухвата простор који се постепено издиже од југа према северу у интервалу од 600 до 900 mnm и експониран је према југу и југозападу. Главни тектонски и орографски облици, односно њихово стварање отпочело је дејством кретајејских тектонских покрета, а завршило се олигомиоценом набирањем и раседањем. Сврљишке планине, по тектонским особинама припадају Источној зони млађих веначних планина.

За геолошку структуру територије од великог су значаја тектонска збивања која су се манифестовала на различите начине. Јасно уочљиве дислокације означавају границу распрострањења појединих геолошких формација.

Северни обод Белопаланачке котлине чине, углавном масивни зоогени кречњаци, од којих је у целини изграђен главни венац Сврљишких планина. Обронке Сврљишких планина (стеновити екскарпмани) одликује морфологија карста са значајним феноменима геонаслеђа, посебно површинских облика (вртаче, увале) и подземних (јаме и пећине).

На ширем подручју Плана издваја се хидрографски терен, без површинског отицања са карсним одликама (делови скрашћених површи Сврљишких планина).

Климатске прилике на простору општине Бела Паланка условљене су, поред метеоролошких чинилаца, још и пространством и правцем пружања долинских и инских облика рељефа, повезаношћу Белопаланачке котлине са Нишком, Пиротском Сврљишком и Лужничком котлином, а затим и висинама Суве планине и Сврљишких планина које окружују овај простор.

На основу податка Хидрометеоролошког завода Србије, средња годишња температура ваздуха износи 11,1°C, док забележена апсолутна максимална температура ваздуха износи 42,5°C, а апсолутна минимална -26,0°C. Релативна влажност у свим месецима већа од 65%. Средња годишња облачност у третираном периоду овде је износила 5,6 или 56% покривености неба. Магле су у овој области најчешће везане за зимску половину године, али није искључено да се појаве и у летњим месецима. Атмосферски талози или падавине на територији општине Бела Паланка и њихов распоред у току године, зависе, у првом реду, од распореда барометарских депресија над Балканом и њихових продора у нашу земљу, а затим пластике околног рељефа. Средња годишња количина падавина на територији општине Бела Паланка износи 598,9 mm.

Прелази између појединих годишњих доба нису нагли тако да су овде сва годишња доба јасно изражена. Јесен је топлија од пролећа, и то је од великог значаја за развој биљног света овога краја. Из напред наведеног може се закључити да се подручје општине Бела Паланка одликује карактеристикама умерено - континенталне климе.

На кречњачким теренима Сврљишких планина окренутим према Белопаланачкој котлини преовлађује грабчина.

Некада је територија обиловала већим бројем животињских врста, данас је њихов број због угрожавања станишта смањен. У равничарским пределима најчешће се наилази на пољску јаребицу, док се у вишим пределима могу срести јаребице камењарке.

У оквиру планског обухвата нема насељених места. Са јужне стране подручје се надовезује на село Моклиште (303 становника), које представља ратарско (раније сточарско-ратарско) сеоско насеље разбијеног типа, на десној долиној страни Нишаве, десне притоке Јужне Мораве, и југоисточним падинама Сврљишке ине (1334 m), у висинској зони 400 - 500 m,

с обе стране локалног пута који од Нишаве води ка селима Доњи и Горњи Рињ, 6 km северозападно од Беле Паланке. Површина атара износи 1.979 ha. Физиономски обједињује четари дела: Бараку, главни део села, и три засеока у окружењу - Орашје, Чупинци (Чупарце) и Драчје. Спада у стара насеља. Помиње се 1448/49. године, када има 60 домова. По последњем попису (2011.) броји 303 становника у 151 домаћинству, од чега су 279 пунолетне особе, са просечном величином домаћинства од 2,01 ст/дом. и просечном густином насељености око 15 ст/км². Што се старосне структуре становништва тиче, 19 становника припада контингенту предшколског и школско-обавезног становништва, 135 становника контингенту радно-способног становништва и 149 становника контингенту становништва старости 65 и више година. У фертилном раздобљу (у животној доби од 15-49 година) је укупно 27 жена. Просечна старост становништва износи (2011. године) 58,2 године (и то: 55,2 године је просечна старост мушког, односно 61,5 женског становништва). Становништво је српско (слави Св. Петку, Св. Димитрија, Св. Аранђела, Св. Николу и др.; преслава Ускрс), стариначко и досељено од друге половине XVIII века и касније из околних села (Горњег Риња, Горње Гламе и др.), Загоре (Бугарске) и др. Индекс демографског старења (is) креће се у распону од 0,4 (1961.) до 4,2 (1991.), односно 6,3 (2011. године). Православни храм Св. архангела Гаврила подигнут је 1853. године (делимично обновљен 1935. године). Водоснабдевање је индивидуално (чесме, бунари, извори и гравитациони водоводи). Има четвороразредну основну школу. Седиште је Месне канцеларије за четири насеља (Горњи и Доњи Рињ, Дражево и Моклиште).

На подручју Плана, изузев општинског пута Моклиште - Доњи Рињ - Горњи Рињ који тангира западни обухват нема других инфраструктурних мрежа и објеката.

Праћење стања животне средине и мерење квалитета параметара животне средине (ваздух, воде, земљиште, отпад, биодиверзитет, бука, акциденти) на подручју општине Бела Паланка се не врши. Из тог разлога су закључци о квалитету животне средине дати као процена, на основу идентификације потенцијалних извора загађивања и могућих значајних негативних утицаја на животну средину.

Извори загађења *ваздуха* су саобраћај, каменоломи, индивидуална ложишта и дивље депоније чврстог отпада. Саобраћајнице су најзначајнији узрочник појаве веће концентрације загађујућих материја - сумпор диоксида, угљен монооксида, азотових оксида и олова. Ваздух је, поред издувних гасова из саобраћаја угрожен и таложним материјама (аероседиментима) органског и неорганског порекла. Каменоломи угрожавају квалитет ваздуха због прашине која прекрива земљиште у близини каменолома и угрожава здравље људи. Удисање ситних честица које настају у процесу дробљења камена може бити узрок настанка многих респираторних обољења. Такође, на загађивање утичу и многобројне машине, траке и дробилнице за камен. Индивидуална ложишта на чврста горива значајан су загађивач ваздуха у зимском периоду. Са дивљих депонија се шире непријатни мириси који нарушавају квалитет ваздуха у околини, а веома је често и самоспаљивање отпада и појава пожара на сметлиштима. Пошто не постоје мерења концентрације загађујућих материја у ваздуху на територији Општине, о конкретном прекорачењу граничних вредности не може са сигурношћу говорити.

Загађење буком најизраженије је у близини саобраћајница и железничке пруге. На планском подручју не постоји значајно акустичко оптерећење. Дуж поменутих линијских извора буке не врши се мерење прекорачења граничних вредности.

На квалитет вода у водотоковима утиче испуштање отпадних комуналних вода у речне токове без предтретмана, чврст отпад који се одлаже поред и у сама речна корита и спирање са саобраћајница. Подземне воде су угрожене процедурним водама из дивљих депонија, са пољопривредног земљишта, из несанитарних септичких јама и др. Прецизни подаци о квалитету подземних вода су ограничени због одсуства узорковања од стране надлежних органа. На територији Општине налази се постројење за пречишћавање отпадних вода, које обухвата само отпадне воде из насеља Бела Паланка, тј. 60% становништва. На основу података Републичког хидрометеоролошког завода Србије о квалитету воде реке Нишаве на подручју Беле Паланке, карактеристични параметри квалитета углавном прелазе нормиране вредности (у односу на прописану Па и Пб класу), и најчешће се налазе у III класи. Атмосферске воде имају удела у загађењу вода, посебно код спирања загађујућих материја са саобраћајница и са

пољопривредног земљишта и депонија. Агрохемијска средства која се користе на обрадивом земљишту, продирањем атмосферских вода кроз тло, доспевају у подземне воде и у површинске токове.

Квалитет земљишта се не прати у континуитету, тако да се са сигурношћу не може говорити о стварном квалитету. Загађење земљишта се јавља као последица изливања отпадних вода, процедних вода са депоније и сметлишта, третирања пољопривредног земљишта вештачким ђубривом и пестицидима, близине каменолома. Велика је вероватноћа загађења земљишта оловом, кадмијумом и другим тешким металима, поред саобраћајница. Таложне материје из моторних возила таложне се у земљишту на удаљености од пута која зависи од метеоролошких услова и контаминирају га.

Опасност од акцидентних ситуација постоји јер се веома важним инфраструктурним правцима на предметном подручју често превозе опасне материје: испарљива органска једињења, полуиспарљива органска једињења, горива, неорганске материје и експлозивне материје, које доводе у опасност здравље људи. Ризик од пожара такође постоји јер је подручје богато шумама, посебно четинарским. Бујични токови представљају опасност од појава поплава. Јача или слабија ерозија се најчешће јавља као последица природних чиниоца и услед активности локалног становништва везаних за начин коришћења земљишта и обраду пољопривредних површина.

1.5. ПРИКУПЉЕНИ УСЛОВИ И ПОДАЦИ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Табела 1: Преглед пркупљених услова и података за израду Плана

	Институција	датум и број упућивања захтева (секретаријат)	Датум и број издавања услова (институција)
1	МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ, Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	26.01.2024. 000011888 2024 14810 006 000 000 001
2	МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ - Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	12.01.2024. 272-2
3	МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	16.01.2024. 000012009 2024 14840 007 000 000 001
4	МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ Републичка дирекција за воде	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	23.01.2024. 000027202 2024 14843 001 001 325 010
5	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА- Кабинет министра	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	17.01.2024. 011-7/24-7
6	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА- Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације у Пироту	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	04.01.2024. 351-3-1/24-1
7	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Полицијска управа у Пироту, Полицијска станица Бела Паланка	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
8	МИНИСТАРСТВО ЗА БРИГУ О СЕЛУ	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	05.01.2024. 000015119 2024 13430 000 000 011 001
9	МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	29.02.2024. 000026267 2024 14850 004 002 501 100
10	МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ/Агенција за заштиту животне средине	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	17.01.2024. 353-00-17/1/2024-02

11	МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ/Сектор за управљање животном средином, Одсек за заштиту од великог хемијског удеса	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
12	А.Д. ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	02.04.2024. 130-00-UTD-003-54/2024-003
13	ЈП ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ/Дирекција запренос електричне енергије, Подручје преносног система Ниш	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
14	ЈП ЕЛЕКТРОПОВРЕДА СРБИЈЕ Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	11.01.2024. 12.01.9634/1-24
15	ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА СРБИЈЕ ДОО Београд/ Огранак Електродистрибуција Пирот , Пословница Бела Паланка	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	22.01.2024. Д.10.25-11056/2-24
16	СРБИЈАГАС/Сектор за развој	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	16.01.2024. 06-01/80/1
17	ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ГАСОВОДНИХ СИСТЕМА, ТРАНСПОРТ И ПРОМЕТ ПРИРОДНОГ ГАСА, А.Д. "ЈУГОРОСГАЗ", Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	24.01.2024. Н/Н-21
18	ЈП ТРАНСНАФТА, Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	10.01.2024. 263/1-2024
19	"ТЕЛЕКОМ СРБИЈА" а.д.	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
20	ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ а.д. "ТЕЛЕКОМ СРБИЈА" Дирекција за технику - Сектор за фиксну приступну мрежу, Служба за планирање и изградњу мреже, Ниш	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	04.01.2024. Д211--4440/2-2024 СЈ
21	А1 д.о.о. Beograd, Нови Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
22	SBV Beograd	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02 25.03.2025. 350-421/2023-IV-02	18.01.2024. LU-009/2024 03.4.2024. LU-68/2025
23	ЈМУ РТС/Дирекција РТС	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	15.01.2024. 1316
24	YETTEL D.O.O.	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
25	ОРИОН ТЕЛЕКОМ Д.О.О.	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
26	ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ Нови Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	22.01.2024. 021-12/2
27	РЕПУБЛИЧКИ СЕИЗМОЛОШКИ ЗАВОД	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	02.02.2024. 02-26-2/2024
28	РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	05.01.2024. 922-3-1/2024
29	РАТЕЛ-РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	05.01.2024. 1-01-3491-3/24-1
30	НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ А.Д. Нови Сад/Функција за односе са државним органима и корпоративне комуникације	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	15.01.2024. NM-440000/Iz-do/000242/2024
31	ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ НИШ	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	-
32	ЦЕНТАР ЗА РАЗМИНИРАЊЕ, Београд	28.12.2023. 353-42/2023-IV-02	12.01.2024. 350-01-2/2/2024-01
33	ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ "СРБИЈАВОДЕ" Београд/ВПЦ "Морава" Ниш	31.03.2025. 353-42/2023-IV-02	-

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

2.1. ПОДЕЛА НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ И УРБАНИСТИЧКЕ ЗОНЕ СА КОНЦЕПЦИЈОМ УРЕЂЕЊА

Планско подручје обухвата постојеће пољопривредно и водно земљиште са значајним присуством геолошких формација.

Планска решења третирају предметно подручје на начин који ће унапредити простор и омогућити инвестирање у његов развој, односно одговорити захтевима инвеститора уз флексибилност и истовремено максимално поштовање природних и створених предности и ограничења. Као обавезујућа утврђују се решења дефинисана Просторним планом.

Плански обухват је намењен изградњи садржаја у функцији Соларног парка, те се не утврђују посебне просторне целине нити издвајају урбанистичке зоне.

У оквиру јединствене просторне целине Соларног парка са приступним путевима, према утврђеној граници грађевинског подручја, дефинише се:

Земљиште у грађевинском подручју (саобраћајне површине и површина у функцији енергетске делатности) и

Земљиште ван границе грађевинског подручја (пољопривредно земљиште у функцији соларне електране са алтернативном позицијом површине у функцији енергетске делатности; и водно земљиште).

Концепција уређења планског подручја базира се на принципу одрживости основне намене пољопривредног земљишта у симбиози са обновљивим изворима енергије, уз поштовање услова имаоца јавних овлашћења.

2.2. ОПИС ДЕТАЉНЕ НАМЕНЕ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА, СА БИЛАНСОМ ПОВРШИНА

У обухвату Плана, односно јединствене просторне целине Соларног парка, дефинисана је детаљна намена земљишта заснована на поштовању постојећег начина коришћења простора усклађена са могућностима и ограничењима дефинисаним Просторним планом, условима имаоца јавних овлашћења и циљевима израде.

На планском подручју предвиђају се следеће детаљне намене:

1. Саобраћајне површине
2. Водно земљиште
3. Соларна електрана
4. Површина у функцији енергетске делатности

2.2.1. Површине јавне намене

Саобраћајне површине

Саобраћајне површине обухватају постојеће некатегорисане путеве за приступ садржајима Соларног парка са планираним проширењем и уређивање се према условима надлежних предузећа, као и правилима дефинисаним у делу 2.3. *Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина јавне намене и мрежа саобраћајне и друге инфраструктуре.*

Водно земљиште

Кроз подручје Плана протичу водотокови за које је задржана катастарска регулација. Начелно се примењују правила уређења и грађења на водном земљишту дефинисана Просторним планом, док је коришћење и заштита водног земљишта у потпуности регулисано одредбама Закона о водама ("Сл. гласник РС", бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018- др. закон).

2.2.2. Површине остале намене

Соларна електрана

Пољопривредно земљиште у функцији Соларне електране обухвата земљиште планирано за изградњу и уређење соларне електране Бела Паланка у сврху производње, трансформације и преноса електричне енергије.

Планирана фотонапонска соларна електрана "Бела Паланка" у коначном може бити максималног капацитета 150 MW. Тачна снага електране зависиће од технолошких карактеристика уграђених панела и оперативних ограничења у вези прикључења на преносни систем електричне енергије.

Соларну електрану чине: соларни панели везани у низове са носећом конструкцијом; инвертори снаге; трафостанице; сабирно разводно постројење; енергетски мрежни трансформатори 400/35 kV; енергетски каблови (35 kV и нисконапонски); систем за праћење (мониторинг) и други потребни садржаји и инсталације.

Одржавање и приступ до опреме унутар комплекса соларне електране вршиће се интерним путевима и колско-пешачким прилазима прилагођеним технолошким потребама и условима на терену, који ће се дефинисати кроз израду техничке документације у складу са условима Плана.

Површина у функцији енергетске делатности (ТС 400/35 kV)

Површина у функцији енергетске делатност обухвата земљиште планирано за смештај техничке и енергетске инфраструктуре са могућом/алтернативном локацијом на к.п.бр. 44 К.О. Моклиште, за потребе прикључења соларне електране на преносни систем 400 kV повезивањем објекта трафостанице 400/35 kV са новим 400 kV прикључно разводним постројењем ван границе Плана.

Површина је планирана тако да има лак и брз приступ јавној саобраћајној површини и простору за даље трасирање далековода ка новом 400 kV прикључно разводном постројењу на начин да омогуће смештај потребне опреме за правилно функционисање Соларне електране, као и слободан простор за евентуална проширења, уколико се у фази израде техничке документације укаже потреба за тим.

У оквиру објекта ТС 400/35 kV планирана је изградња погонске зграде, енергетских трансформатора 400/35 kV, разводног постројења 35 kV, батеријског складишта БЕСС, постројења за сопствену потрошњу, заштиту и управљање и остале опреме неопходне за нормално функционисање објекта. Изградња ТС 400/35 kV независна је од фазности изградње и капацитета фотонапонске електране који ће се коначно утврдити израдом пројектно-техничке документације.

2.2.3. Биланс површина

Табела 2: Биланс површина

ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА		
ОБУХВАТ	ПОВРШИНА (ha)	ПОВРШИНА %
СОЛАРНИ ПАРК У КО МОКЛИШТЕ	356,77	100
Саобраћајне површине	1,91	0,53
Водно земљиште	1,88	0,53
Соларна електрана	347,06	97,28
Површина у функцији енергетске делатности (алтернативна локација)	3,23 2,69	0,90 0,75

2.3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖА САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Уређење и изградња површина јавне намене базира се на унапређењу постојећих капацитета, али и проширењу за потребе реализације и функционисања комплекса Соларног парка.

2.3.1. Регулационо-нивелационо решење површина јавне намене и грађевинске линије

План у великој мери задржава постојећу саобраћајну мрежу, уз дефинисање проширења регулационог појаса приступних некатегорисаних путева ради задовољења прописаних минималних ширина за двосмерно кретање возила.

Регулациони елементи приступних путева планирани су уз максимално поштовање катастарског стања и конфигурације терена. Регулациона линија приступних путева и водотокова дефинисана је постојећим катастарским међама, новоодређеним међним тачкама и аналитичким елементима.

При издавању локацијских услова могуће су корекције регулационих елемената утврђених Планом, тако да се регулациони појас саобраћајница може повећавати у складу са катастарским или фактичким стањем. Смањење регулационих ширина није дозвољено.

Дозвољава се премошћавање постојећих водотокова, уз сагласност имаоца јавних овлашћења, што се неће сматрати одступањем од Плана.

Грађевинске линије представљају линије до којих је максимално дозвољено грађење на и изнад површине земље, у односу на регулациону линију површине јавне намене. Грађевинском регулацијом је простор уз водоток додатно заштићен. Ближе објашњење грађевинских линија дато је у поглављу 3.1.4 *Положај објекта у односу на регулацију, границе грађевинске парцеле и грађевинске линије.*

Регулационе линије површина јавне намене, као и грађевинске линије са елементима за обележавање на геодетској подлози, дате су на графичком прилогу *Карта 3.0. Саобраћајно решење са површинама јавне намене, грађевинским линијама и аналитичко-геодетским елементима.*

2.3.2. Нивелационе коте улица

Нивелационе коте некатегорисаних путева ускладити са конфигурацијом терена и максимално поштовати постојеће стање.

Коте нивелета подлежу корекцији у оквиру саобраћајница кроз израду техничке документације.

2.4. КОРИДОРИ И КАПАЦИТЕТИ ЗА САОБРАЋАЈНУ И ДРУГУ ИНФРАСТРУКТУРУ, СА УСЛОВИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ

2.4.1. Некатегорисани (атарски путеви)

За потребе изградње и експлоатације Соларне електране, високонапонске трафостанице и простора за складиштење енергије, било је неопходно извршити проширење регулације постојећег некатегорисаног пута у циљу реализације адекватног саобраћајног приступа, а све у складу са захтевима за изградњу електроенергетских објеката овог типа.

Планом је формирана саобраћајница која представља реконструисан некатегорисан (атарски) пут у ширини појаса регулације од 6.0m.

У колико се приликом изградње Соларног парка укаже потреба за већом регулационом ширином могуће је њено једнократно ширење. Према члану 69. Закона о планирању и изградњи предвиђено је да се Инвеститору омогући несметан приступ, пролаз и превоз до градилишта када то захтева технолошки поступак за изградњу оваквих објеката, при чему ће бити извршено једнократно обештећење власника узурпираног земљишта за ову сврху.

Одводњавање реконструисаних саобраћајница у функцији Соларног парка извршити у складу са условима терена и нивелацијом околног пољопривредног земљишта. Нивелационим

решењем мора бити омогућен приступ пољопривредне механизације свакој налеглој катастарској парцели.

У заштитном појасу некатегорисаног пута (2.0m од спољне ивице земљишног појаса) може да се гради, односно постављају инсталације, постројења и сл.

2.4.2. Електроенергетска инфраструктура

У границама Плана постоје изграђени електроенергетски објекти Огранка "Електродистрибуција Пирот" и то надземни водови 10 kV Моклиште-Дражево-Доњи Рињ и део НН мреже насеља Моклиште. Оквирна траса надземног вода 10 kV приказана је на графичком прилогу, на основу услова надлежног предузећа.

За далеководе напонских нивоа 10 kV обезбеђује се заштитна зона (коридор), па је потребно планирану изградњу ускладити са чланом 218 Закона о енергетици ("Сл. гласник РС", бр. 145/14, 95/18 - др. закон, 40/21, 35/23 - др. закон, 62/23 и 94/24).

Електроенергетски објекти могу се изместити уз претходну сагласност "Електродистрибуције Србије" д.о.о. Београд, Огранак Електродистрибуција Пирот.

У обухвату предметног плана, као и у непосредној близини обухвата предметног плана тренутно нема објеката који су у власништву "Електромрежа Србије" а.д. Београд.

Према Плану развоја преносног система и Плану инвестиција, у обухвату предметног Плана, као и у његовој непосредној близини није предвиђена изградња електроенергетске инфраструктуре која би била у власништву "Електромрежа Србије" а.д. Београд.

У складу са чланом 218. Закона о енергетици,

Заштитни појас далековода износи:

- 10 m са обе стране далековода напонског нивоа 10kV од крајњег фазног проводника,
- 15 m са обе стране далековода напонског нивоа 35kV од крајњег фазног проводника,
- 25 m са обе стране далековода напонског нивоа 110kV од крајњег фазног проводника,
- 30 m са обе стране далековода напонског нивоа 220kV и 400 kV од крајњег фазног проводника.

Заштитни појас за трансформаторске станице на отвореном износи:

- 10 m, за напонски ниво 1kV - 35kV,
- 30 m, за напонски ниво 110kV и изнад 110kV.

У случају градње у заштитном појасу далековода, потребна је сагласност "Електромрежа Србије" а.д. при чему важе следећи услови:

- Сагласност се даје на Елаборат о могућностима градње планираних објеката у заштитном појасу далековода који инвеститор планираних објеката треба да обезбеди, у коме је дат тачан однос далековода и објеката чија је изградња планирана, уз задовољење одговарајуће правне регулативе. Елаборат може израдити пројектна организација овлашћена за такве послове;
- Приликом израде елабората прорачуне сигурносних висина и удаљености урадити за температуру проводника од +80°C, за случај да постоје надземни делови, у складу са техничким упутством ТУ-ДВ-04;
- За израду елабората користе се подаци из пројектне документације далековода коју "Електромрежа Србије" а.д. на захтев доставља, као и подаци добијени на терену геодетским снимањем;
- Елаборат се доставља у минимално три примерка и у дигиталној форми;
- У елаборату треба приказати евентуалне радове који су потребни да би се међусобни однос ускладио са прописима;
- Приликом израде елабората уцртати положаје планиране инфраструктуре у односу на далеководе, описати технологију извођења радова, дати опис опреме која би се користила при извођењу радова, проверити њихов однос и усклађеност у складу са условима и законско техничком регулативом и предложити додатне мере уколико нису испоштовани

начелни технички услови за приближавање и укрштање далековода са планираном инфраструктуром.

Приликом избора локација за потребе прикључења Соларне електране на електроенергетски систем (преносни) неопходно је урадити све потребне анализе и прорачуне уважавајући положај далековода.

У складу са условима надлежног предузећа, препорука је да се било који објект планиран ван заштитног појаса далековода како би се избегла израда Елабората о могућностима градње планираних објеката у заштитном појасу планираних далековода за прикључење Соларне електране.

Приликом избора локације Соларне електране потребно је размотрити могућност и неопходност постављања соларних панела у заштитном појасу надземних водова напонског нивоа 110kV, 220kV и 400 kV у зависности од следећег:

- Удаљеност соларних панела од фазних проводника далековода треба да износи најмање:
 - Сигурносна висина (најмања дозвољена вертикална удаљеност проводника, односно делова под напоном од земље или неког објекта при температури +80°C, односно при температури -5°C са нормалним додатним оптерећењем без ветра) износи 5 m за далекове напонског нивоа 110kV, 6 m за далекове напонског нивоа 220kV и 7 m за далекове напонског нивоа 400 kV;
 - Сигурносна удаљеност (најмања дозвољена удаљеност проводника, односно делова под напоном од земље или неког објекта у било ком правцу при температури +80°C и оптерећењу ветром од нуле до пуног износа) износи 4 m за далекове напонског нивоа 110kV, 5 m за далекове напонског нивоа 220kV и 6 m за далекове напонског нивоа 400 kV;
 - Вертикална удаљеност између проводника и највишег дела соларног панела (неприступачног дела) за далекове напонског нивоа 110kV износи најмање 3 m и у случају када у распону укрштања постоји изузетно додатно оптерећење, а у суседним распонима нема тог оптерећења, 4 m за далекове напонског нивоа 220kV и 5 m за далекове напонског нивоа 400 kV;
- Минимално растојање соларних панела у односу на темеље и анкере носећег стуба треба да буде најмање 20 m од тела стуба, односно најмање 15 m од затега стуба, уколико постоје.
- Минимално растојање које треба да постоји између соларних панела и угаоно-затезног или затезног стуба треба да буде једнако или веће од 1,5Н, где је Н висина стуба, при чему је потребно ово обезбедити у правцима траса са обе стране стуба. Ван ових праваца траса, минимално растојање у односу на темеље и анкере затезног односно угаоно-затезног стуба треба да буде 20 m од тела стуба, односно 15 m од затега стуба, уколико постоје.
- Потребно је до сваког стуба далековода обезбедити приступ са обе стране далековода у ширини од 10 m и то: до носећег стуба нормално на правац трасе далековода, а до затезног стуба нормално на симетралу угла скретања далековода или нормално на један правац трасе.
- Изолација на водовима у распону укрштања са соларном електраном мора бити механички и електрично појачана.

Уколико је неопходно да локација соларне електране буде планирана у оквиру заштитног појаса далековода који је у власништву ЕМС АД, за то је неопходно прибавити сагласност од ЕМС АД. Сагласност би се дала на Елаборат који Инвеститор планираних објеката треба да обезбеди и којим треба да буде обрађено следеће:

- Поред соларних панела обрадити и трансформаторске станице, инверторе, исправљаче, батерије, трасе каблова, путеве, осветљење, ограду објекта и др.;
- Обрадити технологију извођења радова на монтажи и демонтажи панела, као и чишћењу панела (захтева се детаљан опис рада и механизације која се користи приликом

- инсталације и одржавања, са временским роковима и слично, уз навођење да ли се приликом ових активности мора обезбедити искључење далековода);
- Обрадити технологију одржавања соларне електране. Свака њена накнадна промена мора бити одобрена од стране ЕМС АД кроз нову сагласност;
 - На графичким прилозима дефинисати позиције соларних панела које се налазе у заштитном појасу далековода и обрадити њихове удаљености од стубова и проводника далековода. Било каква њихова накнадна промена, осим у циљу демонтаже због потреба ЕМС АД, мора бити одобрена од стране ЕМС АД;
 - Обрадити могућност померања (демонтаже) соларних панела у случају да је то неопходно због извођења радова на отклањању/санирању хаварија на далеководу или због потребе одржавања далековода;
 - Соларне панеле, укључујући и оне који се могу демонтирати због потреба ЕМС АД, причврстити за подлогу тако да не могу оштетити далековод у случају јаког ветра;
 - Обрадити систем уземљења соларне електране и пратећих објеката;
 - Анализирати галвански утицај и електромагнетни индуктивни утицај на енергетске каблове са аспекта подносивости напона и опреме на крајевима истих, као и утицај на металне делове објекта, као и прорачун напона додира и корака и дати предлог заштитних мера за опрему и особље у току изградње и експлоатације;
 - У елаборату обрадити могућност повећања температуре амбијента (ваздуха у заштитном појасу надземног вода) услед изградње соларних панела – због потенцијалног утицаја на повећање температуре проводника далековода и смањење преносног капацитета далековода. Предлаже се примена соларних панела са антирефлексивним слојем;
 - У случају да се у Елаборатом добију резултати којим се повећава температура амбијента, а тиме утиче на смањење преносног капацитета (могућности струјног оптерећења) далековода, може се десити да се не добије сагласност за постављање соларних панела у комплетном или деловима заштитног појаса далековода.

У складу са условима надлежног предузећа, препорука је да у случају постављања соларних панела у заштитном појасу далековода избегавати постављање соларних панела испод ужади далековода, како би се у пуном капацитету омогућило несметано редовно и интервентно одржавање далековода и избегла могућност оштећења панела у случају настанка оптерећења на далеководу и погонских стања на надземном воду која нису предвиђена Пројектом надземног вода.

У складу са условима надлежног предузећа, препорука је да минимално растојање пратеће инфраструктуре и инсталација, од било ког дела стуба далековода буде 12m, што не искључује потребу за израду Елабората.

У складу са условима надлежног предузећа наведени су остали општи технички услови:

- Приликом извођења радова као и касније приликом експлоатације планираних објеката, водити рачуна да се не наруши сигурносна удаљеност од 5m на којој се могу наћи запослени, опрема или машине у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110kV, 6m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 220kV и 7m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 400kV;
- Испод и у близини далековода не садити високо дрвеће које се својим растом може приближити на мање од 5m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110kV, као и у случају пада дрвета, 6m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 220kV и 7m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 400kV;
- Забрањено је коришћење прескалица и течности у млазу уколико постоји могућност да се млаз приближи на мање од 5m од проводника далековода напонског нивоа 110kV, 6m од проводника далековода напонског нивоа 220kV и 7m од проводника далековода напонског нивоа 400kV;
- Забрањено је складиштење лако запаљивог материјала у заштитном појасу далековода;

- Прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом;
- Нисконапонске, телефонске прикључке и друге прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом;
- Приликом извођења било каквих грађевинских радова, нивелације терена, земљаних радова и ископа у близини далековода, ни на који начин се не сме угрожити статичка стабилност стубова далековода;
- Терен испод далековода не сме се насипати;
- Све металне инсталације (електро-инсталације, грејање и сл.) и други метални делови (ограде и сл.) морају да буду прописно уземљени. Нарочито водити рачуна о изједначењу потенцијала.

Соларна електрана се састоји од низа фотоелектричних панела (модула) чија је основна сврха конвертовање сунчеве енергије (фотона) у електричну енергију. Електрична енергија ниско напонског реда, добијена из повезаних модула, се преноси кабловима до инветорских тачака (станица) где се врши подизање напона и прилагођавање техничким условима како би се соларна електрана прикључила на електроенергетску мрежу.

ПВ модули ће бити монтирани на носеће конструкције. Одабир врсте носеће конструкције, растојање између конструкција и други параметри ближе ће се решити пројектном документацијом, у складу са техничким прописима.

Енергетска опрема и кабловска инсталација се поставља у складу са условима испоруциоца опреме и техничким прописима.

Инвертори су један од најважнијих делова сваког фотонапонског система. Њихова улога је да DC напон са излаза ПВ модула трансформишу у AC напон прилагођен потрошачима, односно мрежи на коју се повезују.

Саставни део соларне електране су и сабирно разводно постројење 35kV у погонској згради за прихват каблова и енергије из ТС 35/0,8kV, као и енергетски мрежни трансформатори 400/35kV за повезивање сабирног постројења 400kV и прикључно разводног постројења 400kV преко којих ће се енергија из електране пласирати у мрежу.

Позиција трафостанице 400/35 kV са БЕСС (батеријски систем за складиштење електричне енергије) је утврђена у оквиру Површине у функцији енергетске делатности. Планира се у сврху прикључења соларне електране на преносни систем 400 kV, тако што ће сам објекат трафостанице бити повезан са новим 400 kV прикључно разводним постројењем.

Локацију трафостанице планирати тако да има лак и брз приступ и простор за даље трасирање далековода ка новом 400 kV прикључно разводном постројењу.

У оквиру изградње објекта ТС 400/35 kV планирана је изградња погонске зграде, енергетских трансформатора 400/35 kV довољне снаге, разводног постројења 35 kV, постројења за сопствену потрошњу, заштиту и управљање и остале опреме неопходне за нормално функционисање објекта.

Локација треба да обезбеди смештај све потребне опреме за правилно функционисање соларне електране, као и генерално слободан простор за евентуална проширења уколико се у наредним фазама израде техничке документације укаже потреба за тим.

Избор локације ТС, процена најоптималније диспозиције и снаге соларне електране, одабир опреме (врсте и количине), трасирање интерних путева и сл. је предмет даље разраде техничке документације.

Диспозиција утврђена планским документом је дата опционо и могућа је прерасподела садржаја (измена позиција елемената соларне електране) унутар катастарских парцела које су предмет обухвата овог Плана.

Фотонапонску соларну електрану је могуће планирати на обе катастарске парцеле истовремено.

Снага предметне Соларне електране ће се дефинисати сходно условима за прикључење предузећа "Електроурежа Србије "а.д.

2.4.3. Телекомуникациона инфраструктура

На подручју Плана нема изграђене подземне телекомуникационе инфраструктуре нити постоје активне ни планиране базне станице Мобилне Телефоније Србије.

Оквирна локација планиране базне станице оператора А1 приказана је на *Карти 4.0 Мреже и објекти инфраструктуре: Синхрон план*. Избор оптималне локације ће бити могућ тек после одређених мерења, те се локације истих не могу утврђивати урбанистичким планом.

2.4.4. Водоводна инфраструктура

На планском подручју не постоји изграђена водоводна мрежа.

За потребе функционисања комплекса Соларне електране није потребан прикључак на водоводну мрежу. За снабдевање санитарном, техничком и технолошком водом може се предвидети резервоар који се пуни цистерном, док се за потребе безбеђивања питке воде може користити систем са измењивим боцама питке воде које се довозе до објекта.

2.4.5. Канализациона инфраструктура

На подручју Плана не постоји изграђена канализациона мрежа нити могућност прикључења на ППОВ.

За потребе функционисања комплекса соларне електране није потребан прикључак на канализациону мрежу. За потребе изградње чуварске или командно-надзорне зграде користити мобилне санитарне системе типа toi-toi.

Атмосферске воде са кровних и условно чистих површина испуштати у околне зелене површине.

2.4.6. Топлификација и гасификација

У обухвату Плана нема изграђених топловода и гасовода, нити објеката у функцији топлификације и гасификације. За потребе грејања/хлађења чуварске и командно-надзорне зграде користити инвертер климе.

2.5. ПОПИС ПАРЦЕЛА И ОПИС ЛОКАЦИЈА ЗА ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ

Разграничење површина јавне од површина остале намене, у складу са планираном наменом и начином коришћења простора, извршено је утврђивањем граница, односно регулационих линија површина јавне намене, које су дефинисане координатама преломних тачака у графичком прилогу *Карта 3. Саобраћајно решење са површинама јавне намене, грађевинским линијама и аналитичко-геодетским елементима*.

Попис парцела (целих и делова) за јавне површине: к.п.бр. 41; 48; 49; 308; 12319; 12320; 12368; 2163; 2164; 2165; 2166/3; 2167; 2183; 2184; 2197; 2383/1; 2383/6; 2385/2; 2413; 2418; 2353; 3758; 3759 (опционо); све у КО Моклиште.

2.6. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА

За издавање локацијских услова неопходно је обезбедити приступ јавној саобраћајној површини и базичну инфраструктурну опремљеност за објекте у функцији Соларне електране, која подразумева само прикључивање на електроенергетску мрежу. Уколико не постоји изграђена инфраструктурна мрежа, подразумева се да инвеститор преузима обавезу изградњу дела инфраструктурне мреже који недостаје.

2.7. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА, ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

2.7.1. Заштита природних добара и природног наслеђа

Према условима Завода за заштиту природе Србије бр. 021-12/2 од 22.02.2024. године планско подручје се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите. Подручје Плана припада простору еколошки значајног подручја "Сићевачка клисура" еколошке мреже Републике Србије. Такође, предметно подручје се налази у просторном обухвату идентификованог Подручја посебне заштите птица са називом "Сићевачка клисура" Натура 2000 еколошке мреже Европске уније.

Сходно томе, приликом спровођења Плана потребно је испоштовати следеће услове заштите природе:

- 1) Изградњу објекта ускладити са инжењерско геоморфолошким и хидрогеолошким условима и својствима терена у циљу обезбеђивања стабилности тла у току грађења и коришћења. Прилагодити диспозиције објекта локалним геотехничким условима, изабрати адекватан начин фундаирања панела и објеката, заштитити објекте од неравномерног слегања;
- 2) Инфраструктурно опремање планираних објеката извршити по високим еколошким стандардима и у складу са планираним грађевинским капацитетима;
- 3) За соларне електране инсталационе снаге преко 50 MW обавезна је израда Студије о процени утицаја на животну средину (у поступку израде техничке документације) при чему је неопходно придржавати се следећег:
 - спровести мониторинг флоре, вегетације и фауне у трајању од најмање једне године за цело планско подручје,
 - мониторинг спроводе експерти за појединачне групе организама флоре, фауне и вегетације,
 - коначан распоред садржаја и заузетост парцеле прилагодити резултатима и ограничењима на основу закључака истраживања,
 - извештај мониторинга садржи мапиран приказ свих таргет врста, оцену степена очуваности станишта свих циљаних врста, као и предлог ублажавајућих мера,
 - извештај мониторинга флоре, вегетације и фауне доставља се Заводу на увид уз захтев за Локацијске услове;
- 4) У циљу заштите еколошки значајног подручја "Сићевачка клисура" еколошке мреже Републике Србије:
 - функционалним планирањем и ублажавајућим мерама заштити и очувати постојеће природне или полуприродне целине,
 - у зависности од локацијских ограничења проистеклих из присуства значајних врста биљака и/или животиња релаксирати појединачне носаче соларних панела или пак смањити броја соларних панела,
 - носаче панела издигнути од тла на висину која омогућава кошење локације за потребе одржавања и очувања станишта од зарастања,
 - забрањено је равњање и преоравање терена,
 - забрањено је хемијско третирање предметног подручја препаратима за сузбијање инсеката и раста биљака,
 - забрањене су све активности које могу довести до продирања и ширења инвазивних врста из окружења,
 - применити мере за спречавање/смањење, контролу и санацију свих облика загађивања,
 - изворе светлости у функцији осветљења објеката усмерити ка тлу и циљу заштите животињских врста,

- 5) Обезбедити максимално очување одраслих примерака дендофлоре. Уколико је то неопходно, уклањање стабала свести на најмању могућу меру и то уз дознаку стабала за сечу од стране надлежног предузећа ЈП "Србија шуме";
- 6) Обезбедити заштиту постојећих стабала од оштећена изазваних манипулацијом грађевинских машина или транспортних средстава или пак складиштењем опреме, инсталација које се уграђују и сл.
- 7) Обезбедити комплетну санацију свих деградираних површина након окончања радова на монтажи/изградњи објеката;
- 8) За озелењавање, односно санацију деградираних површина користити искључиво аутохтоне лишћарске и травнате врсте карактеристичне за окружење;
- 9) Забрањено је уношење алохтоних и инванзивних биљних врста у Србији су: *Acer negundo* (јасенолисни јавор или нехундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза), *Prunus serotina* (касна сремза) и др;
- 10) Приликом постављања електричних инсталација обавезно предвидети уземљење и изоловање како би се спречило страдање јединки дивљих врста животиња;
- 11) У случају деградације земљишта и вегетације, као и страдања дивљих и/или угрожених врста животиња у постконструктивном периоду, о томе обавестити надлежни Завод за заштиту природе;
- 12) Обавезно обезбедити заштиту вода интегралним управљањем водама, спровођењем мера за очување површинских и подземних вода, њихових резерви, квалитета и количина, као и поштовањем забране испуштања непречишћених и недовољно пречишћених отпадних вода у крајњи реципијент у складу са Законом о водама ("Сл. гласник РС", бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др. закон);
- 13) Све саобраћајне и манипулативне површине градити од водонепропусних материјала отпорних на нафту и нафтне деривате и са ивичњацима којима се спречава одливање воде на околно земљиште приликом њиховог одржавања или падавина;
- 14) Обезбедити контролисани прихват зауљених атмосферских вода са платоа и саобраћајница уз обезбеђење њиховог третмана у сепаратору уља и масти пре упуштања у реципијент у складу са законском регулативом;
- 15) Обезбедити одговарајућу заштиту земљишта и подземних вода постављањем непропусне танкване за прихват опасних материја из трансформатора трафостанице, запремине довољне да прихвати укупну количину трансформаторског уља садржаног у трансформатору;
- 16) Обуставити радове и обавестити надлежне институције у случају акцидентног загађења земљишта, површинских и подземних вода;
- 17) Обезбедити примарно и континуирано сакупљање комуналног и сваког другог отпада приликом извођења радова, у складу са условима надлежног комуналног предузећа;
- 18) У случају напуштања предметне локације, односно престанка рада соларне електране, инвеститор је у обавези да што је пре могуће евакуише инсталирану опрему, уклони све објекте и у целини санира локацију доводећи је у стање блиско првобитном;
- 19) Уколико се у току извођења радова наиђе на геолошко-палеонтолошке или минералошко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својства природног добра, извођач радова је дужан да о томе обавести Министарство заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

2.7.2. Заштита непокретних културних добара, природног и културног наслеђа

На планском подручју нема непокретних културних добара, добара која уживају претходну заштиту нити евидентираних културних добара, као ни евидентираних споменика културе од великог значаја.

Уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да прекине радове и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен и да о томе обавести Завод за заштиту споменика културе Нишу року од 24 сата. Ако постоји опасност од оштећења археолошког локалитета или предмета, Завод за заштиту споменика културе Ниш привремено ће обуставити радове док се не утврди да ли је односна непокретност или ствар културно добро или није. У случају проналаска археолошких локалитета или археолошких предмета инвеститор је дужан да обезбеди средства за истраживање, конзервацију и презентацију откривених добара.

2.8. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

Заштита од пожара

Како се ради о специфичним објектима/опреми, код којих се као средство за гашење пожара користе специјална електрична опрема или хемијски апарати за сувим прахом (амонијум-фосфатни апарати), како средства за гашење пожара на бази пене или воде (водени раствор, водени млаз итд.) имају одређену проводљивост и негативно утичу на изолацију електричне опреме.

Фотонапонски панели производе се са оквирима од алуминијумских профила у које се поставља сигурносно стакло за заштиту од удара града. Стакло је постављено преко силицијумске плоче која прихвата светлост за производњу електричне енергије.

У објекту трафостанице предвидети електроенергетску опрему смештену у металним разводним орманима.

Приликом монтаже објеката контејнерског типа примењивати контејнере од челичних носача са негоривим панелима за термичку изолацију.

У току пројектовања и извођења радова на изградњи објеката применити мере заштите од пожара у складу са одредбама Закона о заштити од пожара ("Сл.гласник РС", бр. 111/09, 20/15, 87/18-др. закони), Закона о запаљивим и горивим течностима ("Сл.гласник РС", бр. 54/15) и одредбама правилника и стандардима који ближе регулишу изградњу објеката, опреме, инсталација и уређаја који се предвиђају у Плана.

У складу са наведеним, неопходно је:

- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1000V ("Сл.лист СФРЈ", бр.4/74);
- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за уземљење електроенергетских постројења називног напона изнад 1000V ("Сл.лист СРЈ", бр.61/95);
- придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV ("Сл.лист СФРЈ", бр.65/88);
- Реализацију објеката извршити у складу са одредбама Правилника о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења ("Сл.лист СРЈ", бр.11/96);
- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара ("Сл.лист СФРЈ", бр.74/90);
- Придржавати се одредби Правилника о техничким мерама за погон и одржавање електроенергетских постројења и водова ("Сл.лист СФРЈ", бр.41/93);

- Реализацију објеката извршити у складу са одредбама Правилника о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења од пренапона ("Сл.лист СФРЈ", бр.7/71 и 44/76);
- Реализација објеката извршити у складу са Правилником за електроинсталације ниског напона ("Службени лист СФРЈ" бр. 28/95);
- Главни пројекат заштите од пожара и пројекти посебних система заштите од пожара морају бити израђени од стране правних лица која имају овлашћење Министарства унутрашњих послова за бављење пословима израде главног пројекта заштите од пожара и пројеката посебних система заштите од пожара, а пројектанти личне лиценце, а у складу са чл.32 Закона о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/09, 20/15, 87/18, 87/18 – и др. закони);
- Објектима мора бити обезбеђен приступни пут за ватрогасна возила у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређење платоа за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара ("Сл. лист СРЈ", бр. 8/95);
- Предвидети употребу материјала и опреме за коју се могу обезбедити извештаји и атестна документација домаћих акредитованих лабораторија и овлашћених институција за издавање атеста, или за коју је могуће признати иностране исправе и знакове усаглашености сходно Уредби о начину признавања иностраних исправа и знакова усаглашености ("Сл. гласник СРС", бр.98/09, 110/16).

У поступку издавања локацијских услова надлежни орган је у обавези да у складу са чл. 54. Закона о планирању и изградњи и чл. 20 Уредбе о локацијским условима ("Сл.гласник РС", бр.87/23), прибави посебне услове заштите од пожара и експлозија.

Заштита од удеса

Мере за отклањање последица удеса (санација) су део процеса заштите од удеса, које имају за циљ праћење постудесне ситуације, обнављање и санацију животне средине, враћање у првобитно стање, као и уклањање опасности од могућности поновног настанка удеса. Да би се санација успешно спровела мора да обухвати израду Плана санације и израду Извештаја о удесу. Наведени методолошки приступ квалитативно отвара могућност дефинисања под којим условом ће ризик од рада опасних постројења на одређеном простору бити прихватљив и на који начин се може обезбедити добро управљање ризиком од удеса. Потреба за проценом ризика у животној средини настала је као резултат повећане свести о нужности заштите животне средине. Постало је очигледно да многи индустријски и развојни пројекти изазивају нежељене последице у животној средини, које би се могле спречити постојањем разрађеног механизма управљања ризиком од хемијског удеса.

Уколико се на терену, у зони утицаја соларног парка, утврди постојање неког од објеката РХМЗ инвеститор је дужан да се обрати РХМЗ ради регулисања односа, у складу са важећим Законом о метеоролошкој и хидролошкој делатности и важеће Уредбе о утврђивању локација метеоролошких и хидролошких станица државних мрежа и заштитних зона у околини станица.

У складу са важећим Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, инвеститор је дужан да уколико при извођењу земљаних радова наиђе на експлозивне остатке рата (ЕОР) о томе обавести најближу полицијску станицу или оперативни центар 112, као и да потенцијално опасно место обележи видљивим ознакама.

Услови за одлагање и третман отпада

Технологија рада соларне електране не подразумева стварање отпада од самог процеса производње електричне енергије, те након привођења простора планираној намени, односно пуштања електране у рад, потреба за евакуацијом истог престаје.

Уколико се у делу комплекса предвиде објекти за смештај чувара и мониторинг рада електране, за сакупљање отпада (дневно депоновање чврстог мешаног комуналног отпада) предвидети постављање 1 суда – контејнера са организованим одношењем из комплекса.

Грађевински отпад који може настати приликом реализације инфраструктурних инсталација, интерне колских прилаза, стаза и објеката, обавезно уредно прикупити на локацији, разврстати и класирати по карактеру и пореклу, уз обезбеђење одвоз са локације.

Заштита у току градње нових објеката

У току грађења нових објеката неопходно је предузети низ мера којима се минимизирају могући негативни утицаји на животну средину. Ове мере пре свега подразумевају:

- Планирање и спровођење активности на начин који представља најмањи ризик за људско здравље и животну средину, приликом извођења радова изградње, опремања, као и редовног рада пројеката у обухвату плана применити најбоље расположиве и доступне технологије, технике и опрему;
- Предузимање мера које обезбеђују заштиту и рационално коришћење земљишта, површинских и подземних вода, управљање насталим отпадом у складу са законском регулативом и санацију земљишта у случају изливања уља и горива током рада грађевинских машина и механизације;
- Дефинисање локација паркинга, путева за тешку механизацију, позајмишта и складишта грађевинског материјала;
- Дефинисање обавезе извођача радова да отпадни материјал који настане у процесу изградње (комунални отпад, грађевински материјали и сл.) прописно сакупи, разврста и одложи на за то предвиђену и одобрену локацију;
- Дефинисање обавезе извођача радова да отпадне материје које имају својство секундарних сировина, прописно складишти, до предаје лицу које има дозволу за управљање том врстом отпада (складиштење, третман, одлагање и сл.);
- Поступање са опасним отпадом који настане у случају акцидентног цурења уља из камиона или механизације, у складу са законом и подзаконским актима који уређују област управљања опасним отпадом, прописно складиштење и обележавање до предаје овлашћеном оператеру, који има дозволу за поступање са том врстом отпада;
- Дефинисање обавезе извођача радова да одмах прекине радове и обавести надлежну организацију за заштиту споменика културе, ако се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете;
- Дефинисање обавезе извођача радова да одмах обавести надлежну организацију за заштиту природе, уколико се у току извођења радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког типа и минеролошко-петрографског порекла, за које се претпоставља да има својство природног споменика;
- Обезбеђење заштите природних станишта ретких животињских врста, код утврђивања положаја траса и објеката инфраструктурних система;
- Обезбеђење заштите пољопривредног и водног земљишта од нерационалног коришћења за потребе изградње планираног инфраструктурног система.

Обавезно је поштовање општих услова и мера заштите животне средине, природе, културних добара, техничко-технолошких мера и прописа утврђених позитивном законском регулативом и услова надлежних органа и организација.

2.9. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА

Зеленило и слободне површине предвидети искључиво кроз формирање травнатих или ливадских површина у складу са потребама и могућностима на терену. На пољопривредним површинама између панела могу се садити ниже зељасте биљке које су у функцији пољопривреде, у складу са потребама и могућностима на терену. Заштитни појас око комплекса, уколико за тим постоји потреба, формирати од листопадног шибља и нижег дрвећа.

2.10. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ГРАДЊЕ

Сви планирани објекти морају да задовољавају прописе везане за енергетску ефикасност објеката у складу са важећим Правилником о енергетској ефикасности зграда и Правилником о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда.

Правилником о енергетској ефикасности зграда ближе се прописују енергетска својства и начин израчунавања топлотних својстава објеката високоградње, као и енергетски захтеви за нове и постојеће објекте. У оквиру правилника дати су параметри за постизање енергетске ефикасности ираних објеката.

Утврђивање испуњености услова енергетске ефикасности зграде врши се изразом елабората ЕЕ, који је саставни део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање грађевинске дозволе, у складу са важећим Правилником.

Енергетски пасош чини саставни део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање употребне дозволе. Енергетски пасош зграде издаје се по извршеном енергетском прегледу зграде, у складу са важећим Правилником.

3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

3.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА КОМПЛЕКС СОЛАРНОГ ПАРКА

Према чл. 69. Закона о планирању и изградњи, објекти за производњу, трансформацију, дистрибуцију и пренос електричне енергије, могу се градити на пољопривредном земљишту, без обзира на катастарску класу пољопривредног земљишта, као и на шумском земљишту, без потребе прибављања сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде и шумарства. За потребе изградње наведених објеката на пољопривредном земљишту, могу се примењивати одредбе Закона о планирању и изградњи које се односе на препарцелацију, парцелацију и исправку граница суседних парцела, као и одредбе о непостојању обавезе парцелације, односно препарцелације, уколико су примењиве у зависности од врсте објеката.

Како предметни комплекс, у погледу одвијања процеса производње и дистрибуције електричне енергије, представља јединствену функционалну целину, правила грађења дефинисана су за цео обухват соларног парка, на основу одредница Плана вишег реда и услова имаоца јавних овлашћења

3.1.1. Врста и намена објеката који се могу градити под условима утврђеним Планом, односно врста и намена објеката чија је изградња забрањена

Соларни парк обухвата објекат за производњу електричне енергије – Фотонапонску соларну електрану "Бела Паланка" са сврхом пласирања произведене електричне енергије у дистрибутивну мрежу, планирану на пољопривредном земљишту и Површину за смештај енергетске инфраструктуре у дефинисаном грађевинском подручју (ТС 400/35kV и батеријски

систем за складиштење енергије – БЕСС) са алтернативном позицијом на к.п.бр.44 КО Моклиште.

Уоквиру комплекса Соларног парка утврђује се:

Основна намена: фотонапонска соларна електрана, објекти енергетске инфраструктуре (трафостаница, разводно постројење, батеријско складиште...), воде и водно земљиште

Могућа/компатибилна намена: монтажни објекти контејнерског типа за смештај чувара и за потребе надзора и мониторинга (командно-надзорна зграда).

Планира се постављање фотонапонских панела на тло преко носеће конструкције, која обезбеђује монтажу под одређеним углом у односу на раван земље, у циљу оптималног односа искоришћења енергије Сунчевог зрачења и расположиве површине на парцелама инвеститора. Панели се повезују у низове који се доводе на инверторе. Инвертори се даље путем каблова повезују на нисконапонску трансформаторску станицу.

Избор концепције инвертора (децентрализовани или централизовани концепт) као и распоред инверторских јединица одредиће се кроз даљу израду пројектно-техничке документације.

Технички елементи постројења соларне електране који се односе на осветљење постројења, систем надзора и узбуђивања, систем заштите од пожара и других акцидената, заштиту од атмосферског пражњења, систем управљања и надзора решаваће се кроз пројектну документацију, а у складу са техничким правилима и прописима, као и интерним стандардима и прописима испоручиоца опреме.

Приликом реализације Површине у функцији енергетске делатности поштовати следеће:

Темељи носеће конструкције за постројење које је контејнерског типа морају бити у границама зоне дозвољене изградње;

Средњенапонски каблови, као и сви други инфраструктурни објекти у функцији постројења за складиштење енергије, морају бити постављени у границама катастарске парцеле за коју Инвеститор мора приложити доказ о решеним имовинско-правним односима у складу са чл.135 и 69 Закона о планирању и изградњи;

Изградњом напред наведених објеката и инсталација, у нивелационом смислу не смеју бити угрожене суседне катастарске парцеле, односно сви насипи и усеци морају бити обезбеђени (шкарпе, потпорни зидови, габиони и сл.) у границама катастарске парцеле за коју Инвеститор мора приложити доказ о решеним имовинско-правним односима у складу са чл.135 и 69 Закона о планирању и изградњи.

3.1.2.Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле

У циљу спровођења планиране регулације, пројектом парцелације, препарцелације или исправке границе суседних парцела формирати парцеле у складу са дефинисаним аналитичким елементима.

За изградњу/постављање садржаја и елемената Соларне електране, не формира се посебна грађевинска парцела, али парцела мора имати приступ ради одржавања и отклањања кварова или хаварије. Као доказ о решеном приступу јавној саобраћајној површини признаје се и уписано право службености на парцелама послужног добра у корист парцела на повласном добру, односно уговор о успостављању права службености пролаза закључен са власником послужног добра, односно сагласност власника послужног добра, односно правноснажно решење ванпарничног суда којим се успоставља то право службености, односно други доказ о успостављању права службености кроз парцеле које представљају послужно добро, а налазе се између јавне саобраћајне површине и повласне парцеле.

У оквиру дефинисаних граница намене, могућа је подела на више катастарских парцела, а све у складу са Законом о пољопривредном земљишту и Закону о планирању и изградњи.

За потребе изградње 10 (20, 35)/0,4 kV трафостаница, у складу са чл. 69. Закона о планирању и изградњи, није потребно формирати посебну грађевинску парцелу.

За изградњу комплекса ТС 400/X kV и батеријског складишта БЕСС у функцији Соларне електране, може се формирати грађевинска парцела у складу са планским решењима.

3.1.3. Начин приступа комплексу соларне електране и интерна саобраћајна мрежа

Комплексу Соларног парка се приступа са постојећих некатегорисаних путева.

За потребе одржавања и приступа до опреме унутар комплекса планирати интерне саобраћајнице. Интерне саобраћајнице за кретање возила треба да буду конципиране као ободне, за једносмерно кретање минималне ширине 3,5 m.

Ивичне радијусе саобраћајног прикључка димензионисати на основу меродавног возила (ватрогасно возило).

На месту прикључења интерне саобраћајнице на јавну саобраћајну површину, висину уклопити са нивелетом приступног пута.

У оквиру комплекса потребно је обезбедити два паркинг места за сопствене потребе.

3.1.4. Положај објекта у односу на регулацију, границе грађевинске парцеле; грађевинске линије

По типологији, планирани објекти су слободностојећи објекти.

Минимално одстојање слободностојећег објекта од границе парцеле/комплекса износи 3,50m.

Грађевинске линије утврђене су према регулацији, и дефинисане су на графичком прилогу *Карта 3. Саобраћајно решење, урбанистичка регулација и нивелациони план са површинама јавне намене.*

Дозвољена грађевинска је линија до које је максимално дозвољено грађење, а објекти могу бити више повучени ка унутрашњости парцеле/комплекса.

У простору између регулационе и грађевинске линије може се поставити интерна саобраћајна инфраструктура, подземни инфраструктурни објекти, подземни инфраструктурни водови и сл.

3.1.5. Услови изградње других објеката на грађевинској парцели

Дозвољена је изградња више објеката на парцели/комплексу, с тим да улазе у укупни биланс урбанистичких параметара на нивоу грађевинске парцеле/комплекса.

3.1.6. Индекс заузетости

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле/комплекса износи 70% и у његов прорачун улази хоризонтална пројекција панела и свих пратећих и помоћних објеката на парцели/у комплексу.

3.1.7 Висинска регулација садржаја соларног парка

Највећа дозвољена спратност објекта трафостанице је П+0. Висина објекта трафостанице условљена је њеном технологијом рада.

Највећа дозвољена спратност монтажних објеката контејнерског типа за смештај чувара је П+0, а командно-надзорне зграде П+1.

Висина конструкције фотонапонских панела зависиће од изабране технологије и испоручиоца опреме, што ће се ближе дефинисати у техничкој документацији.

3.1.8. Ограђивање парцела

Комплекс соларне електране се ограђује транспарентном оградом максималне висине 2,20m. Ограда се поставља на регулациону линију и границу парцеле/комплекса (а може се повући и унутар парцеле/комплекса) тако да ограда, стубови ограде и капије буду на парцели која се ограђује. Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије.

3.1.9. Одводњавање површинских вода

Одвођење свих атмосферских вода обезбеђује се усмеравањем ка озелењеним површинама на сопственој парцели. Површинске воде са једне парцеле не могу се усмеравати према другој парцели.

3.1.10. Услови за уређење зелених површина на парцели

За зеленило и слободне површине предвидети најмање 25% површине грађевинске парцеле/комплекса. Зелене површине чини и зеленило између панела. Интерне саобраћајнице представљају део слободних површина.

3.1.11. Правила за архитектонско обликовање објеката

Користиће се стандардна, типизирана решења за све врсте објеката (соларни панели, енергетски објекти, монтажни објекти контејнерског типа), а коначан изглед зависиће од изабране технологије и ближе ће се дефинисати у фази израде техничке документације.

3.1.12. Инжењерско-геолошки услови

Главне црте рељефа резултат су деловања ерозивних сила на тектонској основи, чиме се створила подлога за формирање просторних целина, које непосредно утичу на укупну валоризацију потенцијала и функционалну и просторну организацију. У оквиру сваке целине могу се издвојити посебни предели који својим специфичностима могу различито да утичу на укупан развој подручја, а то су: крашки безводни тип предела, сипарски тип предела и превојни тип предела.

У сеизмолошком погледу, постоји опасност од земљотреса обзиром да је интензитет сеизмичког хазарда за највећи део територије Општине, за повратни период од 475 година у VII-VIII категорији (ЕМС скала), $M_w=4.4$ јединица Рихтерове скале.

3.1.13. Услови за уређење вода и водног земљишта

На водном земљишту дозвољава се изградња:

- објеката у функцији водопривреде,
- објеката инфраструктуре,
- приступних саобраћајница, путне инфраструктуре и пратеће инфраструктуре.

Забрањује се вршење радњи које могу оштетити корита и обале природних и вештачких водних токова и објеката за уређење водних токова и заштиту од штетног дејства вода; градња објеката на начин који омета протицање воде и леда; садња дрвећа, копање бунара, ровова и паралелних канала дуж насипа у појасу 50m према водотоку и 100m према брањеном подручју и мењање или пресецање токова подземних, минералних и термалних вода.

За изградњу објеката и извођење радова који могу трајно, повремено или привремено да утичу на промене у водном режиму, у току израде техничке документације потребно је прибављање водних услова којима се ближе дефинишу услови зод значаја за управљање водама.

3.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА МРЕЖА И ОБЈЕКТА ИНФРАСТРУКТУРЕ

Општи услови изградње инфраструктурних мрежа

Све инфраструктурне мреже налазиће се у регулационом појасу саобраћајница са распоредом који је дефинисан планом сваке инфраструктурне мреже. Промена положаја инфраструктурних мрежа у регулационом профилу саобраћајнице се дозвољава у случајевима када је то неопходно због ситуације на терену, а не сматра се изменом Плана, уз поштовање важећих техничких услова о дозвољеним растојањима код паралелног полагања и укрштања инфраструктурних водова. Дозвољено је вршити реконструкцију и санацију постојећих инфраструктурних инсталација истим или већим пречницима (капацитетима), у зависности од потреба, али по постојећим трасама.

Могуће је полагање инфраструктурних мрежа кроз земљиште осталих намена због услова прикључења објеката, а уз сагласност власника (корисника) земљишта о праву службености пролаза.

3.2.1. Саобраћајна инфраструктура

Механизација потребна у технолошком процесу изградње соларне електране, као и механизација која се користи у периоду одржавања не превазилази габарите и оптерећења стандардне пољопривредне механизације, те се може претпоставити да су постојећи некатегорисани путеви задовољавајуће носивости. За потребе транспорта елемената соларне електране приликом изградње и одржавања соларног парка, односно за потребе приступа Оператора дистрибутивног система за потребе одржавања објекта у току експлоатације, у случају да дође до потребе за привременом реконструкцијом, адаптацијом или рехабилитацијом некатегорисаног пута, његова реконструкција је могућа у складу са додатним условима надлежног предузећа које одржава општинске путеве.

3.2.2. Електроенергетска инфраструктура

За далеководе напонских нивоа 10 kV - 400 kV се обезбеђује заштитна зона (коридор) и изградња објеката (који нису намењени за трајни боравак људи) и друге инфраструктуре у коридору заштитног појаса далековода морају бити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 до 400kV ("Сл. лист СФРЈ", бр. 65/88 и "Сл. Лист СРЈ", бр. 18/92). Поред овог правилника градња испод и у близини далековода је условљена и:

- Правилником о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1 kV ("Сл. лист СФРЈ", бр. 4/74, 13/78; "Сл. лист СРЈ бр. 61/95),
- Правилником о техничким нормативима за уземљења електроенергетских постројења напона изнад 1000 V ("Службени лист СРЈ", бр.61/95),
- Законом о енергетици ("Сл. гласник РС", бр. 145/14, 95/18 - др. закон, 40/21, 35/23 - др. закон, 62/23 и 94/24),
- Законом о заштити од нејонизујућих зрачења ("Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 93/21) са припадајућим правилницима као што су: Правилник о границама нејонизујућим зрачењима ("Сл. гласник РС", бр.104/09) и Правилник о изворима нејонизујућих зрачењима од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања ("Сл. гласник РС", бр. 104/09),
- Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV ("Сл. лист СФРЈ", бр. 65 из 1988. год.; "Сл. лист СРЈ", бр.18 из 1992. год.),
- SRPS N.C0.101 - Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Заштита од опасности,
- SRPS N.C0.102 - Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Заштита од сметњи ("Сл. лист СФРЈ", бр.68/86),
- SRPS N.C0.104 - Заштита телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Увођење телекомуникационих водова у електроенергетска постројења ("Сл. лист СФРЈ", бр. 49/83).

У близини далековода, а ван заштитног појаса, потребно је размотрити могућност градње планираних објеката у зависности од индуктивног утицаја на:

- Потенцијалне планиране објекте од електропроводног материјала
- Потенцијалне планиране телекомуникационе водове (нема потребе да се ради у случају да се користе оптички каблови).

Уколико постоје објекти од електропроводног материјала, у зависности од насељености подручја, потребно је анализирати индуктивни утицај на максималној удаљености до 1000 m од осе далековода. Индуктивни утицај, у зависности од специфичне отпорности тла и насељености подручја, потребно је анализирати на максималној удаљености до 3000 m од осе далековода, у случају градње телекомуникационих водова.

Изградња објеката (који нису намењени за трајни боравак људи) и друге инфраструктуре у коридору заштитног и извођачког појаса далековода је, по правилу, могућа али је обавеза

инвеститора је да у фази планирања, пројектовања и изградње објекта или инфраструктуре прибави услове, сагласност и по потреби обезбеди надзор од стране електропривредног предузећа надлежног за изградњу/газдовање далеководом.

Трасе електроенергетских каблова одређене су претежно регулацијом саобраћајница и налазе се у простору тротоара.

Ширина рова за полагање каблова износи од 0,6 - 0,8 m, а дубина од 0,8 - 1,0 m.

На прелазима саобраћајница постављати 2-4 ПВ цеви пречника 100 mm, дужине зависно од регулационе ширине саобраћајнице.

При укрштању или паралелном вођењу кабла са инфраструктурним инсталацијама предвидети одстојања и заштиту истих од кабла и обрнуто у дужини према важећим прописима, односно према условима власника инсталација:

- при паралелном вођењу хоризонтално растојање енергетског кабла од цевовода водовода и канализације треба да износи најмање 0,3 m,
- при укрштању енергетског кабла са водоводном и канализационом мрежом кабл може бити испод или изнад цеви водовода или канализације са минималним растојањем 0,3 m, а у случају да не може да се испоштује овај услов кабл увући у заштитну цев,
- при паралелном вођењу са тк кабловима минимално растојање треба да износи 0,5 m,
- укрштање енергетских и тк каблова врши се нарастојању од 0,5 m. Угао укрштања треба да буде што ближи правом углу, али не мањи од 45°. Енергетски кабл се по правилу поставља испод тк кабла,
- укрштање гасовода са електроенергетским подземним високонапонским кабловима извешће се тако да се гасовод полаже испод електроенергетског кабла са минималним растојањем од 0,5 m од електроенергетског кабла до врха цеви гасовода,
- при паралелном вођењу гасовода и високонапонских или нисконапонских каблова одстојање треба да износи 0,5 m.

Прелазак електроенергетских каблова преко асфалтираних улица вршити бушењем трупа улица, са постављањем ПЕ цеви пречника 110 mm на дубини од 1,20 m од коте коловоза.

3.2.3. Телекомуникациона инфраструктура

Трасе каблова ТК мреже одређене су регулацијом саобраћајница и налазе се у простору тротоара на око 0,5 m од ивичњака или регулационе линије зависно од постојећих инфраструктурних мрежа у саобраћајници.

На деловима где није извршена регулација саобраћајница по урбанистичкој документацији полагање каблова вршиће се у регулационој ширини саобраћајница и то на растојању 0,5 m од ограда дворишта, тј. од регулационе линије саобраћајнице, са обавезом да се исти заштите или измeste о трошку инвеститора код реализације саобраћајница по урбанистичкој документацији.

Дубина полагања каблова ТК мреже је 0,8 - 1,0 m од коте постојећег терена.

Оптички кабл се може полагати у исти ров са претплатничким кабловима. За полагање оптичких каблова у ров полагати полиетиленске цеви пречника 40 mm, које ће послужити као заштита или резерва за касније "удување" оптичког кабла. Димензије рова за полагање оптичког кабла износе 0,4 x 0,8 m.

На местима преласка каблова преко саобраћајница поставити полиетиленске цеви пречника 110 mm, а дужине - ширина коловоза плус 0,60 m, кроз које ће се положити кабл. Дубина полагања полиетиленских цеви износи 1,20 m од коте терена.

Код пројектовања и изградње ТК мреже морају се поштовати следећи услови :

- при паралелном вођењу ТК и енергетских каблова минимално растојање је 0,3 m за водове 1 kV, односно 0,5 m за водове 10 и 35 kV. Код укрштања, електроенергетски кабл се полаже испод ТК кабла са минималним растојањем од 0,5 m. Најмањи угао укрштања телефонског и електроенергетског кабла износи 45°.

- при паралелном полагању ТК каблова са водоводном и канализационом мрежом минимално хоризонтално растојање је 1,0 m. Код укрштања ТК каблова са водоводном и канализационом мрежом, ТК се полаже изнад водоводне и канализационе мреже са минималним растојањем од 0,2 m од темена водоводне или канализационе цеви, с тим што се ТК кабл полаже у заштитну цев постављену управно на трасу водовода или канализације у дужини најмање од по 1,0 m лево и десно од цеви,
- прелазак ТК каблова преко асфалтираних улица вршити бушењем трупа улица, са постављањем ПЕ цеви пречника 110 mm на дубини од 1,2 m од коте коловоза.

3.5. ЛОКАЦИЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ОБАВЕЗНА ИЗРАДА ПРОЈЕКТА ПАРЦЕЛАЦИЈЕ, ОДНОСНО ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈЕ, УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА И УРБАНИСТИЧКО АРХИТЕКТОНСКОГ КОНКУРСА, ОДНОСНО ПРОЈЕКТА УРБАНЕ КОМАСАЦИЈЕ

Обавезна је израда пројекта парцелације, односно препарцелације за:

- површине јавне намене које су утврђене новом регулационом линијом (која се не поклапа са катастром),
- површине осталих намена које се граниче са површинама јавне намене, које су утврђене новом регулационом линијом (која се не поклапа са катастром).

Овим Планом нису дефинисане локације за даљу урбанистичку разраду, као ни израда пројекта урбане комасације.

Планска решења спроводиће се директно на основу утврђених Правила уређења и грађења, уз поштовање следећих смерница:

- Избор локације ТС, процена најоптималније диспозиције и снаге Соларне електране, одабир опреме (врсте и количине), трасирање интерних путева и сл. је предмет даље разраде техничке документације.
- Диспозиција елемената комплекса соларног парка је дата оријентационо и могућа је прерасподела садржаја (измена позиција елемената Соларне електране) унутар катастарских парцела које су предмет обухвата овог Плана.
- Снага предметне Соларне електране ће се дефинисати сходно условима за прикључење предузећа "Електро mreжа Србије" а.д.
- Фотонапонску Соларну електрану могуће је планирати на обе катастарске парцеле (к.п.бр.47 и 44 КО Моклиште) истовремено или кроз фазну реализацију. Дозвољена је фазна изградња до реализације максималних капацитета, тако да се у свакој фази обезбеди несметано функционисање у смислу саобраћајног приступа и задовољења технолошких и инфраструктурних потреба функционисања Соларне електране.

Приликом спровођења Плана, за потребе урбанистичко – архитектонске разраде локације и утврђивања и уређења површина јавне намене, могуће је покретање израде урбанистичког пројекта, што се неће сматрати одступањем од Плана.

Б. САДРЖАЈ ГРАФИЧКОГ ДЕЛА

1.0. Граница плана и постојеће стање коришћења простора	1: 2 500
2.0. Детаљна намена површина и подела на карактеристичне целине	1: 2 500
3.0. Саобраћајно решење са површинама јавне намене, грађевинским линијама и аналитичко-геодетским елементима	1: 2 500
4.0. Мреже и објекти инфраструктуре: Синхрон план	1: 2 500

Г. САДРЖАЈ ДОКУМЕНТАЦИОНЕ ОСНОВЕ

1. Одлука о изради Плана;
2. Извод из планског документа вишег реда;
3. Рани јавни увид (Материјал за Рани јавни увид / Новински оглас / Извештај Комисије за планове);
4. Услови имаоца јавних овлашћења;
5. Образложење.

Д. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

План је израђен у аналогном и дигиталном облику и доставља се: Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Агенцији за просторно планирање и урбанизам Републике Србије, Општинској управи општине Бела Паланка, ЈП Заводу за урбанизам Ниш и Инвеститору.

У поступку спровођења, уколико наведени правилници престану да важе, примењиваће се правилник који је на снази, што се неће сматрати изменом Плана.

Републичком геодетском заводу достављају се графички прилог 3.0. *Саобраћајно решење са површинама јавне намене, грађевинским линијама и аналитичко-геодетским елементима.*

Текстуални део Плана објављује се у "Службеном листу Града Ниша", а План се у целости објављује у електронском облику и доступан је на увид јавности.

План ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Града Ниша".

Број: _____

Бела Паланка, _____ 2025. године

**СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
БЕЛА ПАЛАНКА**

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

Александра Пејчић